

ክብረ ቅዱሳን የቅዱሳን

ክብር ይህ መጽሐፍ

በቀሰሲ ታደሰ አይፎክሩ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ
ተዋህዶ ቤተክርስቲያን የሊቃውንት ጉባዔ አባል
እና የሰዋሰወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ

መንፈሳዊ ኮሌጅ

የሃይማኖት መምህር /ቴዎሎጂ/

በእግዚአብሔር ፈቃድ

በ2000 ዓ.ም

ለትምህርት ተዘጋጀ

መግቢያ

1. መቅም ክብረ ቅዱሳን
2. ምዕራፍ አንድ
ቅዱስ እግዚአብሔር በሥላሴነት
1. ምዕራፍ ሁለት
ቅዱሳን መላእክት እና ቅዱሳን የሰው ልጆች
- ሀ. ቅዱሳን መላእክት
- ለ. ቅዱሳን የሰው ልጆች
4. ሀ. የቅዱሳን መላእክት ስምና መገለጥ
5. ለ. ቅዱሳን የሰው ልጆች
6. ምዕራፍ ሦስት
የቅዱሳን ቃልዚዳን
7. ምዕራፍ አራት
የቅዱሳን ክብር
- ቁ.1 ቀደምት አበው
- ቁ.2 ቅዱሳን ነቢያት
- ቁ.3 ቅዱሳን አዋርያት
8. ለቅዱሳን ስለእግዚአብሔር የተሰጠ ዕድል እና ሥልጣን
9. መ.ቅዱሳን ሰማዕታት
10. ሠ. ቅዱሳን ጻድቃን
- ቁ.2 የጻድቃን መርህ የጻድቃን መመሪያ
11. ምዕራፍ አምስት
የቅዱሳን አማላጅነት
12. ምዕራፍ ስድስት
የቅዱሳን ምልጃ በብሉይ ኪዳን
13. ለ. በሐዲስ ኪዳን የቅዱሳን ምልጃ እና ዕርቅ አረጸጸም
- 14 ሀ. በአጋንንት ላይ የተሰጠ ስልጣን
15. ለ. በደዌ ላይ የተሰጠ ስልጣን
16. ሐ. በሞት ላይ የተሰጠ ስልጣን
17. ምዕራፍ ሰባት
ሀ. የቅዱሳን መታሰቢያ በብሉይ ኪዳን መታሰቢያ
20. ምዕራፍ ስምንት
የጸሁፍ መጠቃላያ መልእክት
21. ማሳሰቢያ

መቅደም

ክብረ ቅዱሳን /የቅዱሳን ክብር/

ከሁሉ በፊት ቅዱስና ቅዱሳን የሚባሉት አነጻጻን ናቸው? መልሱ ቅዱስ እግዚአብሔርና የቅድስና ስም ከፈጣሪያቸው የተሰጣቸው ቅዱሳን መላእክትና ምድራውያን ሰዎች ናቸው።

ምዕራፍ 1

ቅዱስ እግዚአብሔር በሥላሴነት

ቅዱስ:- ቅዱስ ማለት ምን ማለት ነው? ቅዱስ ማለት ልዩ፣ ንፁህ ክቡር፣ ወዘተ ማለት ሲሆን ቅድስና ማለት ርኩስነት፣ ዝቅተኝነት ጉስቁልና፣ እድፈትና፣ ኃጢያት የሌለበት ሕይወት ማለት ነው። ይህ ዓይነቱ ሀብትነቱና ገንዘብነቱ በአንድ ባሕርይና በሦስት አካል የሚኖር የእግዚአብሔር አምላክ ብቻ ነው።

ቅዱስነት ለእግዚአብሔር በእራሱ ከእራሱ የተገኘ ከፍጡራን ያላገኘው ራሱን በእራሱ ለፍጡራን የሚገልጥበት የባህርይ ልዩነትና የባህርይ ክብር የባህርይ ንፅሕና መገለጫና መጠሪያ ነው። ስለሆነም ቅዱስነት ለእግዚአብሔር የባህርይ ገንዘብና ስሙ ነው። ለዚህም ከቅዱስ መጽሐፍ የሚከተሉትን ማስረጃዎች መመልከት ይበቃል፡-

1. ለዘለዓለም የሚኖር ስሙ ቅዱስ የሆነ ከፍ ያለው ልዑል አንዲህ ይላል። ትን ኢሳ.ምዕ.57 ቁ.15
2. እንግዲህ አተካከለው ዘንድ በማን መስላችሁኝ ይላል ቅዱሱ ትን. ኢሳ. ምዕ. 40ቁ.25
3. አሱ ራሱ እግዚአብሔር እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ቅዱስ ነኝና እናንተም ቅዱሳን ሁኑ! ዘ ሌ.ምዕ.19 ቁ.2፣ 1ኛ :ጴጥ.ምዕ.1 ቁ.15-16
4. ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ምድር ሁሉ ከክብሩ ተሞልታለች፡- ትን.ኢሳ. ምዕ.6ቁ.3

5. ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ የነበረውና የሚመጣው ሁሉንም የሚገዛ ጌታ ጌትነት ያለው አምላክ ራዕ.ምዕ.4 ቁ.8

6. ድንገል ማርያምም ይህ ስም የማን እንደሆነ የእግዚአብሔር ስም እንደሆነ ስላወቀች ስሙም ቅዱስ ነው ብላለች። ሉቃ ምዕ.1.ቁ48፣ መዝ.32 ቁ.21፣ መዝ.132 ቁ.2 ወዘተ

ምዕራፍ 2

በፍጡራን ማዕከል ውስጥ የሚገኙ ቅዱሳን ሁለት ብቻ ናቸው። እነሱም፡-

ሀ. ቅዱሳን መላእክት እንደተፈጥሮአቸውና እንደሰራቸው ከአምላካቸው የተሰጠ ስም ነው።

ለ. ቅዱሳን የሰው ልጆች እንደጥሪያቸውና እንደሥራቸው ከአምላካቸው የተሰጠ ስም ነው።

ሀ. ቅዱሳን መላእክት ቅዱሳን መላእክት የፈጠራቸው የኃይል ባለቤት እግዚአብሔር በሥላሴነቱ መሆኑ ቢረጋገጥም የተፈጠሩበት ባህርያዊ ንጥረ ነገር በማስረዳት እስካሁን ድረስ የቀረበ ወይም የተጻፈ ነገር አለመገኘቱ እግዚአብሔርን ለጥያቄ የሚጋብዝ ሆኖ ይኖራል። አንዳንድ ሥነ ጽሑፎች ለምሳሌ ነቢዩ እግዚአብሔር ዳዊትና እንደመቃብያን ያሉት ጽሑፎች ቅዱሳን መላእክት ከእሳትና ከነፋስ እንደተፈጠሩ ያመለክታሉ።

1ኛ. መዝ.103/104/ቁ.4 ላይ መላእክቱን መንፈስ የሚያደርግ አገልጋዮቹንም የእሳት ነበልባል የሚለውን ዐረፍተ ነገርና ሐረግ በመከተል፡-

2ኛ መቃብያን ቀዳማዊ ምዕ.13 ቁ.15 ላይ ከእሳት ከነፋስ የፈጠራቸው እሱ እንደሆነ ስላወቁ እነሳቸው በተዋረደ ልቡና ፈጣሪያቸውን ያመስግኑታልና ከትዕዛዙም አይወጡምና... እንዳንተ ካሉ ከመላእክት ሁሉ ተለይተህ ተዋረድህ የሚለውን ዐረፍተኛ ነገርና ሐረግ

በመመልከት ቅዱሳን መላእክት ከእሳትና ከነፋስ እንደተፈጠሩ ይናገራሉ ይህ ስህተት ነው። ብዙዎች የትርጓሜ ሊቃውንት ግን የእሳትና የነፋስ ስለቅዱሳን መላእክት በቅዱስ መጽሐፍ መጠቀሱ ለመላእክት ግብር /ሥራ/ በምሳሌነት ለመግለጽ የሚጠቅም እንጂ የቅዱሳን መላእክት ተፈጥሮ ከእሳትና ከነፋስ አይደለም። እነሱ የተፈጠሩት በእግዚአብሔር ኃይልና ችሎታ እምገብ አልቦ ጎበ ቢ ካለመኖር ወደ መኖር ያለምንም የፍጥረት ንጥረ ነገር ምክንያት በረቂቁ አለም በሰማይ የተፈጠሩ ረቂቅን ፍጥረቶች ናቸው። እሳትና ነፋስ በምሳሌነት ለመላእክት የተጠቀሱት ኃይላቸውንና ፍጥረታቸውን ለመግለጽ ሲባል እንደሆነ መታወቅ አለበት። ምክንያቱም እሳትና ነፋስ ሌሎችም ፍጥረታት የተፈጠሩባቸው ከአራቱ ባህርያት ከመሬት፣ ከውሃ ወገን ስለሆኑ ኃላፊያን ናቸው። መላእክት ግን ገልፊት ውሳጤ /መለወጥ/ የለባቸውም ሕያዋን ፍጥረታት ናቸው። ስለመላእክት ተፈጥሮ እውነቱ ይህ ብቻ ነው።

የቅዱሳን መላእክት ስምና መገለጥ

የመላእክት ስማቸው ከሥራቸው የተወረሰ ነው። በግእዙ ቋንቋ ለአከ ማለት ላከ ማለት ሲሆን መላእክት ማለትም በብዙ ሲተረጎም መላእክት መልእክተኞች ማለት ነው። ይህ የወል /የጋራ/ ስማቸው ነው። ሥራቸው ከእግዚአብሔር ወደ ሰው ከሰው ወደ እግዚአብሔር መላካክ ስለሆነ ነው። የእያንዳንዱን መልእክት ስም ያወጣና ማን መሆኑንም የገለጠ የለም። ስማቸውን የገለጡ ራሳቸውና ራሳቸውንም የገለጣቸው የፈጠራቸው አምላክ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

ቅዱሳን መላእክት የእግዚአብሔር የኃይሉ መገለጫዎች ናቸው።

ሀ. ከእሱ ጋር በአምልኮ ለሚኖሩ የምህረቱ

ሲ. ከአሱ ጋር በአምልኮ ለማይናፋ የቅጣቱ መሳሪያዎች

ናቸው:: ሮሜ ምዕ 9-22 ቁ.23

1. ለምህረት ሲሳኩና ሲገለጡ:- ዘካ.ምዕ.1 ቁ.12 ሉቃ.ምዕ.2 ቁ.10 ዕ.ብ. ምዕ.1 ቁ.14 ወዘተ መመልከት ይቻላል::

2. ለቅጣት ሲሳኩና ሲገለጡ:- ኦሪ.ዘፀ.ምዕ.23 ቁ.20-21 የሐዋ.ሥራ ምዕ.12 ቁ.23 ወዘተ መመልከት ይቻላል::

ቅዱሳን መላእክት በቦታም ሆነ በተፈጥሮ ከሰው ቦታና ፍጥረት /አፈጣጠር/ የተለዩ ናቸው:: ለፍጥረት ሲገለጡም በፈለጉትና በፈለጋቸው መልክ ፈጣሪያቸው ይገልጣቸዋል እንጂ እንደሰው የተለያየ መልክ ያላቸው አይደለም እስካሁን ድረስ ሰማቸውን ለሰው የገለጡትና በሥራ የተገለጡ ጥቂቶች ናቸው:: ለምሳሌ:- ቅዱስ ሚካኤል፣ ቅዱስ ገብርኤል፣ ቅዱስ ፋፋኤል፣ ቅዱስ ራጉኤል፣ ቅዱስ ዑራኤል፣ ቅዱስ ራሙኤል፣ ቅዱስ ፋኑኤል፣ ቅዱስ ሳቄኤል፣ ቅዱስ አፍኒን ወዘተ ናቸው:: ኢ.ሳ.ምዕ.6 ቁ.2 ሕዝ.ምዕ.1 ቁ.69ን.ምዕ.9 ቁ.21 ምዕ.10 ቁ.13 እና 21 የይሁዳ መል.ምዕ 1 ቁ.14 ተመልከት::

ቅዱሳን መላእክት ቅዱስና ቅዱሳን ተብለው የሚጠሩት በፍጥረታቸው ልዩነትና ሥራቸው ለሌሎች ፍጥረታት የተለየና ባሕርያቸው እንደፈጠራቸው እንደ እግዚአብሔር ሕያውነት የተመላ ከማናቸውም ፍጡራን የተለየ የልዩ ቅዱስ እግዚአብሔር ተጠሪዎች ሥራ አስፈጻሚዎች ስለሆኑ በኑርአቸው ሰማያውያን በሥራቸው ምድራውያን ሰዎችን ከሰይጣን የሚታደጉ እንደሆኑ ቅዱሳት መጽሕፍት በሰፊው ይገልጻሉ::

ቅዱሳን መላእክትን ከቅዱስ እግዚአብሔር ቅዱስ እግዚአብሔርን ከቅዱሳን መላእክት ለይቶ መናገር ስህተት ነው:: የባህርዩ የፈቃዱና የኃይሉ መገለጫዎች ስለሆኑ በመሆኑም ቅዱሳን መላእክት ለሰው ልጆች የቅርብ ረዳቶችና አጋሮች ስለሆኑ ልዩ የሆነ ክብር አላቸው:: ስማቸው ለመታሰቢያነት በጽላተ ሕግ ላይ የሚቀረፀው ከዚህ በመነሳትና እግዚአብሔርም አሱ በሚመለከበት ቦታ ሁሉ ስማቸው እንዲጠራና ሥራቸው እንዲገለጥ ስለፈቀደ ነው::

ሔናክ ምዕ.6 ቁ.1-8 ምዕ.10 ቁ.12-16 ዘፀ.ምዕ.23 ቁ.20-23 ኢያሱ ምዕ.5 ቁ.13-15 መዝ 33 ቁ.7 ሐ.ሥራ ምዕ.12 ቁ.23 አሪት ዘፍ.ምዕ.19-22 ወዘተ.

ስለዚህ ቅዱሳን መላእክት በሰው ዘንድ ባህርያቸው በማይፈቅድላቸውና ከአምላካቸው ባልተፈቀደላቸው የማይመለከትና ባህርያቸውና ሥራቸው በሚፈቅድላቸው የሚፈሩና የሚከበሩ ቅዱሳን ናቸው:: ይህም ክብር የሰው ልጅ በምድራዊ ህይወት እስካለ ድረስ የሚቋረጥ አይደለም:: የቅዱሳን መላእክት ህይወትና ሥራ በአጭሩ ከላይ የተጠቀሰውን ይመስላል::

ሲ. ቅዱሳን የሰው ልጆች

የሰው ልጆች እንደጥሪያቸውና እንደሥራቸው ከፈጣሪ ከእግዚአብሔር ቅዱስና ቅዱሳን ብፁዕና ብፁዓን በሚል ስም እንዲጠሩ ተፈቅደላቸዋል ለማስረጃም ያህል የሚከተሉትን አምላካዊ (ድምፃች) ቃሎች መመልከት ይቻላል::

1. ኩኑ ቅዱሳን እስመ አነ ቅዱስ አኔ ቅዱስ እንደሆንኩ እናንተም ቅዱሳን ሁኑ:: ዘሌ.ምዕ.19 ቁ.2 ምዕ.11 ቁ.44 1ኛ ጴጥ.ምዕ.1 ቁ.15-16

2. ቀደስኩክ እምክርሰ እምክ ከኅማፀንም ላትወጣ ቀድሼሃለሁ:: ኤር.ምዕ.1 ቁ.4-5 የሐ.ምዕ.17 ቁ.17-19 ራዕይምዕ.8 ቁ.4 1ኛ ቆሮ.ምዕ.3 ቁ.16-17 ወዘተ

3. በክርስቶስ አምነው የተጠመቁ ሰዎች ብፁዓን ተብለው እንዲጠሩም ተፈቅደላቸዋል:: ለምሳሌ:- በመንፈስ ድሆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው ማቴ.ምዕ.5 ቁ.1-15 ምዕ.16 ቁ.17 እነዚህ ከዚህ በላይ ቅዱስና ብፁዕ የተሰኙ ቃላት ከእግዚአብሔር የተነገሩት እንዲያው አይደለም:: ለአምላካዊ ሥራ ራሳቸውን ለዓለም ክብርና ጣዕም 1ኛ በጥምቀት 2ኛ በሥራ 3ኛ በሹመት ሕይወታቸውን

ለአምላክና ለመንግስት ሰማይ ለሰጠ ሰዎች የተሰጠ ስም ነው። እነዚህም እንደየወገናቸው የሚከተሉት ናቸው፡-

ሀ. ቅዱሳን ቀደምት አበው፡- እንደጥሪያቸውና

እንደሥራቸው በእግዚአብሔር የተመረጡ

ለ. ቅዱሳን ነቢያት፡- እንደጥሪያቸውና

እንደሥራቸው በእግዚአብሔር የተመረጡ

ሐ. ቅዱሳን ሐዋርያት፡- እንደጥሪያቸውና

እንደሥራቸው በእግዚአብሔር የተመረጡ

መ. ቅዱሳን ሰማዕታት፡- እንደጥሪያቸውና

እንደሥራቸው በእግዚአብሔር የተመረጡ

ሠ. ቅዱሳን ጻድቃን፡- እንደጥሪያቸውና

እንደሥራቸው በእግዚአብሔር የተመረጡ ናቸው።

እነዚህ ከላይ ከተረፈ ፊደል ሀ እስከ ተረፈ ፊደል ሠ ድረስ በየወገናቸው በጥቅል የተመዘገቡ፡- አበው ቅዱሳን አበው ነቢያት፣ ሐዋርያት፣ ሰማዕታት፣ ጻድቃን፣ ብፁዓን፣ ተብለው እንዲጠሩ እግዚአብሔር ያደላቸውና የፈቀደላቸው የእግዚአብሔር ሰዎች አባቶች እሱ ራሱ እግዚአብሔር የመረጣቸው ለሥራ የጠራቸው ራሱን የገለጠላቸው በእነሱ ለሌላው እንዲገለጥ የፈቀደላቸው በቤተ መቅደሱም ሰማቸው ከእርሱ ጋር እንዲጠራ የፈቀደላቸው ከሁሉም በላይ እሱን ወክለው የማዳንና የማስታረቅ ሥራ እንዲሰሩ ሥልጣን የሰጣቸው የሃይማኖት ዕንቁና የራሱ የእግዚአብሔር የፀጋው ልጆች ናቸው።

ለዚህም ነው ነቢዩ ኢሳያስና ቅዱስ ጳውሎስ በትንቢታቸውና በመልአክታቸው እንዲህ ሲሉ የፃፉት ደስ የሚያስገኝንም ነገር ስለሚመርጡ ቃል ኪዳንንም ለሚይዙ ጳጳረሰቦች በቤቴና በቅጥሬ ውስጥ ከወንዶች ልጆችና ከሴቶች ልጆች ይልቅ የሚበልጥ መታሰቢያና ስም እሰጣቸዋለሁ። የማይጠፋም የዘለዓለም ስም እሰጣቸዋለሁ ሲል የተናገረው ትን.ኢሳ.ምዕ.56 ቁ.4-8 ተመልከት።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም ለእነዚህ የእግዚአብሔር ሰዎች ሲጻፍ እንዲህ ብሏል።

እግዚአብሔር ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ በብዙ ወንድሞቹ መካከል በኩር ይሆን ዘንድ አስቀድሞ ያወቃቸውን የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ወስኗልና አስቀድሞ የወሰናቸውን እነዚህን ደግሞ ጠራቸው የጠራቸውንም እነዚህን ደግሞ አጸደቃቸው የጸደቃቸውንም እነዚህን ደግሞ አከበራቸው ያለው ሮሜ ምዕ.8 ቁ.29-30 ተመልከት።

ምዕራፍ 3

የቅዱሳን ቃል ኪዳን

እግዚአብሔር በሥላሴነቱ ለምህረት፣ ለይቅርታ፣ ለድኅነት ቃል ኪዳን /ውል/የገባላቸው ቅዱሳን የሚከተሉት ናቸው፡-

ሀ. ቀደምት አበው፡ እንደእምነታቸውና እንደሥራቸው

ለ. ነቢያት እንደእምነታቸውና እንደሥራቸው

ሐ. ሐዋርያት እንደእምነታቸውና እንደሥራቸው

መ. ሰማዕታት እንደእምነታቸውና እንደሥራቸው

ሠ. ጻድቃን እንደእምነታቸውና እንደሥራቸው

እነዚህ ከዚህ በላይ የተጠቀሱት ቅዱሳን እግዚአብሔር ለማዳን ሥራው የጠራቸውና በእሱና በሰው መካከል ቆመው የማማለድና የማስታረቅ ሥራ እንዲሠሩ በእሱ በራሱ በእግዚአብሔር የተመረጡ ናቸው። እነዚህ ቅዱሳን በተገባላቸው ቃል ኪዳን መሰረት በእግዚአብሔር የተመረጡ ናቸው። እነዚህ ቅዱሳን በተገባላቸው ቃል ኪዳን መሠረት በዓለመ ሥጋ በነበሩበትም ጊዜ አሁንም በአፀደ ነፍስ ባለበት ጊዜ ሁሉ የዓለም ፍፃሜ /ኅልፈተ ዓለም/ እስከሚፈጸም ድረስ የማማለድና የማስታረቅ ስራቸው አይቋረጥም ሞት /ሞተ ሥጋ/ በሐዲስ ኪዳን ትምህርት የበታ መቀየሪያ የህይወት መለወጫ እንጂ የህይወት ፍፃሜ ስላልሆነ ነው። አንዲህም በመሆኑ የሰው ልጆች ሕይወት ስለማይቋረጥ የቅዱሳንም ሥራ እስከ ኅልፈተ ዓለም አይቋረጥም ።ክርስቶስም ሰው የሆነበት የኖው ዓለማ ይኸው ነውና። ለቅዱሳን ቃል ኪዳንም ሊገባ

የቻለው ለማይቋረጥ ለሰው ልጆች ህይወት ነው።

ቃል ኪዳነም፡-

1. ኪዳነ ተካየድኩ ምስለ ጎሩያንዩ ወመሃልኩ ለዳዊት ገብርዬ ከመረጥኩት ጋር ቃል ኪዳኔን አደርጋለሁ ለባሪያዬም ለዳዊት ማለሁ፡- መዝ88/89/ቁ.3
2. ለዘለዓለም ምህረቴን ለእርሱ አጠብቃለሁ ኪዳኔም በእርሱ ዘንድ የታመነ ነው። መዝ.88/89/ቁ.28-34
3. እግዚአብሔር ለኖገና ለልጆቹ እንዲህ ብሎ ተናገረ እነሆ ቃል ኪዳኔን ከእናንተና ከእናንተ በኋላ ከሚመጣው ከዘራችሁ ጋር አቆማለሁ። ዘፍ.ምዕ9 ቁ.8-17
4. እርሱ አምላክ እንደሆነ ለሚወዱትም ትእዛዙንም ለሚጠብቁ ቃል ኪዳነንና ምህረቴን እስከ ሺህ ትውልድ ድረስ የሚጠብቅ የታመነ አምላክ እንደሆነ እወቅ ዘዳ.ምዕ.7 ቁ.9-11
5. እናንተን የሚቀበል አኔን ይቀበላል እኔንም የሚቀበል የላክኝን ይቀበላል። ነቢይን በነቢይ ስም የሚቀበል የነቢይን ዋጋ ይወስዳል። ጻድቅንም በጻድቅ ስም የሚቀበል የጻድቁን ዋጋ ይወስዳል ማንም ከእነዚህ ከታናናሾቹ ለእንዱ ቀዝቃዛ ጽዋ ውሃ ብቻ በደቀ መዝሙር ስም የሚያጠጣ እውነት አላችኋለሁ ዋጋው አይጠፋበትም። ማቴ.ምዕ.10ቁ.40-42 ማር.ምዕ9 ቁ.41 ሉቃ.ምዕ.10 ቁ.16
6. ነህምያም አቤቱ የሰማይ አምላክ ሆይ ለሚወዱህና ትዕዛዝህን ለሚጠብቁ /ለሚያደርጉ/ ቃል ኪዳንንና ምህረትን የምትጠብቅ ታላቅ የተፈራህ አምላክ ሆይ ስለእስራኤል የምጸልየውን ጸሎት ስማ ብሏል። ነህምያ ምዕ.1 ቁ.5-6 ተመልከት። ባጭሩ ከላይ የተጠቀሱት ቃላት እግዚአብሔር ለቅዱሳን የገባላቸው ቃል ኪዳን /ውል/ ያመለክታሉ ቅዱስ እግዚአብሔር ለቅዱሳን የሰጠውን ቃል ኪዳን እውን እንደሚያደርገውም የታመነ ነው እውነት አላችኋለሁ ሰማይና ምድር ያልፋሉ ቃሉ ግን አያልፍም ሲል አረጋግጧልና። ማቴ.ምዕ.24 ቁ.34 ሉቃ.ምዕ.16 ቁ.17

አምላካችን እግዚአብሔር ቃሉን አይለውጥም እግዚአብሔር እንደ ፍጡር ግህርዩ አይለውጥም ሕዝ.ምዕ.12 ቁ.25 ሁሉም ነገር በእርሱ ዘንድ እውነት ነው ይፈጸማል አይቀርም።

ምዕራፍ 4

የቅዱሳን ክብር

ከሰው ወገን ሰው ሆነው ተፈጥረው ቅዱስና ቅዱሳን በሚለው ስም ለመጠራት የበቁና የሚጠሩ ሰዎች ያለምንም ከምንም ተነስተው አይደለም ስሙንም የተጠሩበትና ያገኙት ከራሳቸውና ከሰው አይደለም ከእምነታቸውና ከዓላማቸው ዕናት የተነሳ ከፈጣሪያቸው በፀጋ የተሰጣቸው ስም ነው።

በእነዚህም ስም ለመጠራት መነሻ የሆናቸው።

1ኛ. ወምንተ ይበቁዎ ለሰብእ ለእመ ኩሎ ዓለም ረብሃ ወነፍሶ ሃገሉ፡- ሰው ዓለሙን ሁሉ ቢያተርፍ/ገንዘብ/ቢያደርግ ነፍሱንም ቢያጎድል ምን ይጠቅመዋል?

2ኛ. ወዘይፈቅድ ያድገና ለነፍሱ ለይግድፋ ወዘሰ ገደፋ ለነፍሱ በእንጉሉየ ይረክባ ነፍሱን ሲያድን የሚወድ ሁሉ ያጠፋታል ስለእኔ ግን ነፍሱን የሚያጠፋ ሁሉ ያገኛታል/ያድናታል/።

3ኛ. ዘይፈቅድ ይትልወኒ ይጽልክ ለነፍሱ ወይጥብዕ ወይንሣእ መስቀለ ሞቱ ወይትልወኒ እኔን መከተል የሚወድ ቢኖር ራሱን ይካድ መስቀልንም/መከራንም/ ገንዘብ አድርጎ ይከተለኝ/ ይምሰለኝ/ ማቴ.ምዕ.16 ቁ.24-26 ወዘተ

4ኛ. ባኡ እንተ ጸባብ አንቀጽ እሰመ ረሃብ አንቀጽ ትወስድ ውስተ ኃጉል ውበዙኃን ይበውኡ ውስቴታ ጥቀ ጸባብ አንቀጽ ወጽዕቅት ፍንናት እንተ ትውሰድ ውስተ ሕይወት ወውገዳን እሙንቱ እለይበውአዎ በጠበበው ደጅ ግቡ ወደ ጥፋት የሚወስደው ደጅ ሰፊ መንገዱም ትልቅ ነውና ወደእርሱ የሚገቡ ብዙዎች ናቸው ወደ ህይወት የሚወስደው ደጅ ግን የጠበበ ምንገዱም የቀጠነ ነውና የሚያገኙትም ጥቂቶች ናቸው። ማቴ.ምዕ.7 ቁ.13-14 ትርጉሙም ባጭሩ የክርስትና ህይወትና ክርስቶስን በሥራ መምሰል ነው።

5ኛ ዘያዲቅር አባሁ ወእም እምነየ ኢይደሉ ሊተ ወኢይክል ይጸመደኒ ወዘያዲቅር ወልደ ወወለቶ እምነየ ኢይደሉ ሊተ ወኢይክል ይጸመደኒ፡-ከእኔ ይልቅ አባቱን ወይም እናቱን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም ከእኔ ይልቅም ወንድ ልጁን ወይም ሴት ልጁን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም በማለት የተሰጠውን አምላካዊ ቃልና መመሪያ በመከተል

6ኛ. እስመኩሉ ዘሀሉ ውስተ ዓለም ፍትወቱ ለሥጋ ወፍትወቱ ለዓይን ወሥራሁ ለመንበርት ኢኮነ ዝንቱ እምሃበ አብአላ እምዓለም ውእቱ ዓለሙኒ የኃልፍ ወፍትወቱኒ የኃልፍ ወዘሰ ይገብር ፍትዎቶ ለእግዚአብሔር ይነብር ለዓለም ዓለምን ወይም በዓለም ያሉትን አትውደዱ በዓለም ያለው ሁሉ እርሱም የሥጋ ምኞትና የዓይን አምሮት እንጂ ከእግዚአብሔር አብ ስላልሆነ ማንም ዓለምን ቢወድ የአባት የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ ውስጥ የለም። ዓለሙም ምኞቱም ያልፋሉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ግን ለዘለዓለም ይኖራል።

1ኛ ዮሐ.ምዕ2ቁ.16-17 የሚለውን ሐዋርያዊ መመሪያ በመከተል 7ኛ. ወባሕቱ በከመ ዘጸወወክሙ ቅዱስ ውእቱ አንትሙኒ ኩነ ቅዱሳነ በኩሉ ግእዝክሙ፡- የጠራችሁ ቅዱስ እንደሆነ እናንተም ደግሞ በኑሮአችሁ ሁሉ ቅዱሳን ሁኑ። 1ኛ ጴጥ.ምዕ.1 ቁ.15-16 8ኛ. የተጠራችሁለት ለዚህ ነውና ክርስቶስ ደግሞ ፍለጋውን እንድትከተሉ ምሳሌ ትቶላችሁ ስለእናንተ መከራን ተ ቀብሏልና። 1ኛ ጴጥ ምዕ.2 ቁ.22-23 ወዘተ የሚለውን ሐዋርያዊ ቃልና መመሪያ በመከተል እንደምርጫቸው ቃሉን ተግባራዊ በማድረጋቸው ለክርስትና ሕይወት እውነትነትና ለአምላካቸው ሥራ ብቁና ምስክር ሆነው በመገኘታቸው ቅዱስና ቅዱሳን ተብለው በዚህ ስም አንዲጠሩ ለቅድስና ሥራ የጠራቸው አምላካቸው ፈቅዶላቸዋል።

የቅዱሳን ስምና ክብር በእግዚአብሔር ዘንድ

ቅዱሳን ተብለው የሚጠሩ የሰው ልጆች ይህን ስም ያገኙት እግዚአብሔር ለማዳን ሥራው የጠራቸውና የመረጣቸው

በጥሪያቸው መሠረት ራሳቸውን በእግዚአብሔር ሥራ የገለጡና ያስመሰከሩ አጠቃላይ ምድራዊ የቅድስና ሕይወታቸው የመሰከረላቸው የሃይማኖትና የመልካም ሥነ-ምግባር አባቶች ናቸው። እነሱም እንደቅደም ተከተላቸው የሚከተሉት ናቸው።

1ኛ ቀደምት አበው

1.1 **ሄናክ ወልደ ያሬድ**:- ይህ ሰው የሰውን ተፈጥሮ ደካማነትና ምድራዊ ሕይወትም ከንቱ እንደሆነ በማሰብ ምርጫውን በመንፈሳዊ ሕይወት ለመምራት እግዚአብሔርን በአምልኮ ለመከተል የወሰነ እግዚአብሔርም ዓላማውን የተቀበለለት እንደሆነ እስከ አሁን ድረስ በሰው ላይ የተፈረደ መራራ ሞትን ሳይቀምስ በብሔረ ሕያዋን የሚገኝ ታላቅ የምናኔ አባት ለመሆኑ ቅዱስ መጽሐፍ ሄናክም አካሄዱን ከእግዚአብሔር ጋር አደረገ በማለት መስክሮለታል። ኦሪ.ዘፍ.ምዕ.5 ቁ.18-22 የይሁዳ መል.ምዕ.1 ቁ.14-15 ዕብ.ምዕ.11 ቁ.5-6 ወዘተ

1.2 **ኖላ ወልደ ላሜህ**:- ይህ ጻድቅ አባት ምድር በሰው ልጆች አሰመታዘዝ በኃጢአት በተበከለች ጊዜ እግዚአብሔርም በሰጠው ፀጋና ነፃ ፈቃድ ሰው መጠቀም አቅቶት በኃጢአት በመውደቁና ከፈጠረው አምላክ በመለየቱ ሰውን በምድር ላይ በመፍጠሩ በተጸጸተ ጊዜ ምድርንም በሰው ኃጢአት በንፍር ውሃ ባጠፋበት ጊዜ የእግዚአብሔር ምርጥ ሰው ሆኖ የተገኘ ታላቅ ጻድቅ አባት ነው። ይህ ታላቅ ጻድቅ አባት በመጀመሪያም በእናቱ ማኅፀን ሲፈጠር በእግዚአብሔር ለመልካም ሥራ የተመረጠ ለመሆኑ ቅዱስ መጽሐፍ መስክሮለታል እንዲህ በማለት ማቱሳላ ልጁ ላሜህን ሚስት አጋባው ከሱም ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች የተወለደው ልጅም ሰውነቱ እንደ ዕንቁ ነጭ ሆነ አንደጽጌራዳም ቀይ ነው ዓይኖቹንም በገሰጠ ጊዜ ቤቱ ሁሉ እነደፀሐይ አበራ ከወላጁቱም አጅ በተነሳ ጊዜ ነገር ጀመረ የቸርነት ጌታ የእግዚአብሔርን ምስጋና ተናገረ ከዚህም የተነሳ አባቱ ላሜህ ፈርቶ ሸሸ ወደ አባቱም ወደ ማቱሳላ ሄዶ እኔ ልውጥ ልጅ ወሰድሁ እንደ ሰው አይደለም የሰማይ መላእክትን ይመስላል ፍጥረቱ ልዩ ናት አለው አባቱም ለልጁ

በላላው ነገረው አሉ ከጥፋት የቀረ ይሆንላችኋልና ስሙንም የኅ ብለህ ጥራው ብሎ ቅድስናውን አያቱ ማቴሳላ መስክሮለታል። ሄኖክ ምዕ.41 ቁ.17-20 ተመልከት። ገና ሲወለድ ብርሃን የተሳለበትና እግዚአብሔርን ያመለከተ የኅ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስን አገኘ የኅም በትውልዱ ጸድቆ ፍጹምም ሰው ነበር የኅም አካሄዱን ከእግዚአብሔርም ጋር አደረገ። ኦሪ.ዘፍ.ምዕ.6 ቁ.8-9 በማለት የተመሰከረለት ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር የማገናኘት ሥልጣን የተሰጠው የእግዚአብሔር ባለሟል እንደነበርና እግዚአብሔር ያነጋግረው እንደነበር በግልጽ ተጽፎ ይነበባል ይህም የቅዱሳን ከእግዚአብሔር መመረጥና ክብራቸው ምን ኃይል እንዳለው ይመሰክራል።

1.3 አብርሃም ወልደ ታራ። አበ ብዙኃን /የብዙዎች አባት/ የሆነው አብርሃም እግዚአብሔርን ለማምለክና ለመታዘዝ ዓላማና ፍላጎት የነበረው ታላቁ የሰው ልጆች የድኅነት በር አባት እንደነበር በቅዱስ መጽሐፍ በብዙ ቦታ ተመዝግቧል። እግዚአብሔርም ለአብርሃም ተገለጠለትና ይህችን ምድር ለዘርህ እሰጣለሁ በማለት ቃል ኪዳን የተገባለት ታላቅ ጸድቅ አባት እንደነበር ተመስክሮለታል። ኦሪ.ዘፍ.ምዕ.12 ቁ.1-7 እንዲሁም ልዩ የእግዚአብሔር የድኅነት/የማዳን/ መሣሪያ ሆኖ በእግዚአብሔር አምላክ ስለተመረጠ በእግዚአብሔር ህያው ቃል ከአገርህ ከዘመዶችህም ከአባትህም ቤት ተለይተህ እኔ ወደማሳይህ ምድር ውጣ! ታላቅ ህዝብም አደርግሃለሁ እባርክሃለሁ ስምህንም አክብርዋለሁ ለበረከትም ሁን! የሚባርክንም እባርክለሁ የሚረገጡህንም ረገማለሁ የምድር ነገዶችም ሁሉ በእንተ ይባረካሉ ተብሎ የተመሰከረለት የምናኔና የቅዱሳን አባት ቅዱስ ለመሆኑና እግዚአብሔር የለው ልጅ በኃጢአት ያጣውን ሕይወት ለመመለስ ሰው በሚሆንበት ጊዜ የመረጠው የድኅነት የዘር ሐረግ አባት መሆኑ በቅዱስ መጽሐፍ በስፋት ተረጋግጧል። ኦሪ.ዘፍ.ምዕ.12 ቁ.1-3 ምዕ.22 ቁ.15-19 ማቴ.ምዕ.1 ቁ.1-25 ሮሜ.ምዕ.9 ቁ.4-5 ገላ.ምዕ.3 ቁ.6-7 ያዕ.2 ቁ.21።

አበ ብዙኃን አብርሃም የአምልኮና የሥነ-ምግባር ምንጭ ከመሆኑም በላይ የእግዚአብሔር የማዳን ሥራው መነሻና መድረሻ የሚሰጥረ ሥጋዊ መገለጫ አባት ስላደረገው ትውልድ ሁሉ ሲያክብረውና በሰሙ ሲማለድበት ይኖራል ስለሆነም በአጭሩ አብርሃም በእግዚአብሔር የተመረጠና የተከበረ አባት ስለሆነ በልጆቹ እንደተከበረ ዘለዓለም ይኖራል።

1.4 መሴ ወልደ እንበረም። እግዚአብሔር ለታላቅ ዓላማና ሥራ የመረጠው መሴ ከክርስቶስ ልደት በፊት በ3844 ዓ.ዓ ተወለደ ይህ የእግዚአብሔር ምርጥና መልእክተኛ መሴ የእግዚአብሔር መልእክ በእሳት ነበልባል በእሾህ ቁጥጭ መካከል እሳቱ ቁጥጭውን ሳያቃጥለው ቁጥጭ እሳቱን ሳያጠፋው የታየው እግዚአብሔር በጊላ ዘመን የሚያደርገውን ታላቅ ምሥጢር የገለጠለት የግብፅን ንጉሥ ፈርዖንን በ10 መቅሰፍት የቀጣና ወገኖቹ እሥርኤላውያንን በ3955 ዓ.ዓ ከግብፅውያን ባርነት በእግዚአብሔር ኃይል ነፃ ያወጣ የእግዚአብሔር ወገን ነገደ አብርሃም የሆኑትን እሥራኤላውያንን ለመምራትና ወደ ምድረርስትዎ ለማስገባት ሀብተ ክህነቶንና ሀብተ ምሥፍናን ሀብተ ትንቢትንም ከእግዚአብሔር የተሰጠው ታላቅ የሃይማኖት አባትና ታማኝ የሕዝብ መሪ ነበር። ኦሪ.ዘጸ.ምዕ.3ቁ.2-15 ምዕ.12 ቁ.6-8 ከዚህም ሌላ ሕዝቡን የሚመራበት ሕገ እግዚአብሔር አሥርቱ ቃለተ ኦሪት በደብረ ሲና የተሰጠው ዘወትር እግዚአብሔር ቃል በቃል የሚያነጋግረው በፊቱ ላይ ብርሃን የተሳለበት ልዩ የእግዚአብሔር መልእክተኛ ነበር። ኦሪ.ዘጸ.ምዕ.3 ቁ.13-15 ምዕ.33 ቁ.17-23 ዕብ.ምዕ.3 ቁ.2ና5 ወዘተ ተመልከት። ይህም ታላቅ ዓላማና ሥራው ከእግዚአብሔርም ጋር ያለው ግንኙነትና ታማኝነት እስከ ዓለም ፍፃሜ ድረስ በክብር ሲወሳና ሲነገር ይኖራል።

1.5 ኢያሱ ወልደ ነዌ። ነቢዩ ያነስላስሙ እግዚአብሔር እምአገዋክሙ ዘከማየ ወሎቱ ስምዕዎ ከወንድሞቻችሁ እንደ እኔ ያለ ነቢይ እግዚአብሔር ያስነሳላችኋል እርሱን ስሙት ተብሎ የተነገረለት ከመሴ ቀጥሎ ሕዝብ እግዚአብሔር እሥራኤልን በክህነትና በምስፍና እየመራ /እያስተዳደረ/የታላቁን ወንዝ

የዮርዳኖስን ሙላት በእምነት ኃይል በማቆም ወደ ምድር ረርስትከነን ያሰገባ ታላቅ የህዝብና የሃይማኖት መሪ /አስተዳዳሪ/ ኢያሱ ነበር። ዘዴ.ምዕ18 ቁ.15-16 ምዕ.34 ቁ.8-9 መጽሐፈ ኢያሱ ምዕ.3 ቁ.8-17 ወዘተ ታላቁ የእግዚአብሔር ተወካይ ኢያሱ ህዝቡ እግዚአብሔር እሥራኤልን በክህነትና በምሥፍና እንዲመራ የወከለው እግዚአብሔር በሕይወትህ ዕድሜ ሁሉ ማንም አይቋቋምም ከሙሴ ጋር እንደነበርሁ እንዲሁ ከአንተ ጋር አሆናለሁ አልጥልህም አልተውህም ለአባቶቻችሁ እሰጣችኋለሁ ብዬ የማልሁላቸውን ምድረ ረርስት ለዚህ ህዝብ ታወርሳለህና ጽና! አይዞህ እትፍራ! አገልጋዩ ሙሴ ያዘዘህን ሕግ ሁሉ ጠብቅ አድርገውም በምትሄድበትም ሁሉ ሥራህ እንዲከናወንልህ ወደ ቀኝም ወደ ግራም አትበል። የዚህ ሕግ መጽሐፍ ከአፍህ አይለይ በቀንም በሌሊትም አሰበው ያን ጊዜ መንገድህ የቀናልሃል ይከናወንልሃልም በምትሄድበት ሁሉ አምላክህ እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ነውና ጽና! አይዞህ አትፍራ ተብሎ ከፈጣሪው የማጽናኛ ቃል የተነገረለት ታላቅ የህዝብ መሪና ካህን ነበር። ኢያሱም ይህን አምላካዊ ሥልጣንና አደራ ተቀብሎ ሳይፈራና ሳይጠራጠር ኃላፊነቱን በትክክል የተወጣ ይህዝብ መሪና የሃይማኖት አባት ነበር። መጽ.ኢያሱ.ምዕ.1 ቁ.5-9 ምዕ.7 ቁ.6-26። ይህ በእምነቱ ቆራጥና የእግዚአብሔር ታማኝ መሪ ኢያሱ እራሱ የሚመራቸው ሕዝቦች ከእግዚአብሔር አምልኮት ፈቀቅ ሲሉ ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ኃላፊነት ለመወጣት ሲል ዕብራውያንን አሁንም እግዚአብሔር ፍሩ በፍጹምም ልብ አምልኩት አባቶቻችሁ በምድረ ግብጽ ያመለካቸውን አማልክት /ጣዖታት/ ከእናንተ አርቁ። እግዚአብሔርንም አምልኩ። እግዚአብሔርንም ማምለክ ክፉ መስሎ ቢታያችሁ የምታመልኩትን ዛሬ ምረጡ! እኔና ቤቴ ግን የፈጠረንን አምላክ እግዚአብሔርን እናመልካለን በማለት ወሳኝ የሆነ አቋሙን ለማመራው ህዝብ የገለጠ ሀቀኛ መሪ ነበር። መጽሐፈ ኢያሱ ምዕ.24 ቁ.14-15 ተመልከት። ከላይ በአጭር ሥራው

አንደተገለጸው ነቢዩ እግዚአብሔር ኢያሱ በእግዚአብሔር የተጠራና የተመረጠ እምነቱንና ሥነ-ምግባሩን በትክክል የተወጣ እግዚአብሔር በእምነቱና በሥራው ውጤት ቃል በቃል ያነጋገረው የዮርዳኖስን ፈሳሽ ወንዝ እስከ ማቆምና አረማውያንን እስከ መቆጣጠር ከእግዚአብሔር ኃይልና ሥልጣን የተሰጠው ካህንና መስፍን ነበር። እስካሁንም ድረስ ሥራው ለአማንያን አብነት ስለሆነ እንደ ሌሎች ቀደምት አባቶች ሲወሰን ሲከበር ይኖራል። ቅዱሳን አባቶቻችንንም አማልክት ዘበፀጋ ሲያሰኛቸው የሚኖረው ኃይል ይኸው የሃይማኖታቸው ጽናትና የሥነ-ምግባራቸው ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነትም ነው። ስለሆነም ቅዱሳን አባቶቻችንን ከእግዚአብሔር እግዚአብሔርንም እሱ እራሱ ከመረጣቸው ቅዱሳን አባቶች መለየት አይቻልም ሥልጣንና ፈቃዱም የለም በዚህ ጉዳይ የሰው ልጆች ሊጠነቀቁ ይገባል። እግዚአብሔር የመረጣቸውን ማን ይከሳል? ተብሎ ተጽፎአልና። ሮሜ.ምዕ.8 ቁ.33 ኢ.ሳ.ምዕ 50 ቁ.8-9 ተመልከት።

2ኛ ቅዱሳን ነቢያት

ቅዱሳን ነቢያት፡- እንደእምነታቸው ጽናትና እንደሥራቸው ጥራት በእግዚአብሔር ለክብርና ለሕይወት የተመረጡ ለእግዚአብሔር የዓላማው የክብርና የኃይሉ መልአክተኞችና የቅዱስ መንፈሱ መገለጫዎች የሚስጥረ ሥጋዊው መርሐ ግበር ቀያሾች ናቸው። በመሆኑም ቅዱሳን ነቢያት ሀብተ ተንቢትና ሀብተ መንግስት ሀብተ ክህነትና ሀብተ መዌዕ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸው የሕገ ጠባቂዎችና አስከባሪዎች ከእግዚአብሔር ጋር ቃል በቃል በግልፅ የሚነጋገሩ የህዝብ እግዚአብሔር ማኅበረ ሰብእ ችግር ፈቺዎች እንደነበሩ የተቀደሰ ሥራቸው በቅዱስ መጽሐፍ በየስማቸው ተመዝግቦ እስከ ዓለም ፍጻሜ ለምስክርነት ሲነገር ይኖራል። ከእነዚህም ቀደምት ነቢያት ለአብነት ያህል ዋና ዋናዎቹን በአጭር እንመልከት፡-

2.1 ነቢዩ ሳሙኤል ወልደ ሕልቃና ፡- ይህ ነቢይ ዘመነ መሳፍንት አልፎ ዘመነ ነገሥት ሲተካ በቅዱስ

እግዚአብሔር ለተቀደሰ ክህነትና ለተቀደሰ ምስጢር ሥራ የተመረጠ ታላቅ የእግዚአብሔር ምርጥ ነው። በተለይ እናቱ ሐና በብሉይ ኪዳን ከነበሩ ቅዱሳን ሴቶች በእምነትና በሥነ-ምግባር የፀናች በጸሎት ተወስኖ በቤተ እግዚአብሔር ተጠምዳ ትኖር የነበረች ቅድስት ናት። ነቢይ ሳሙኤልም የእናቱ የጸሎት ውጤት እንደነበር ቅዱስ መጽሐፍ ይገልጻል። ቀዳሳሙ.ምዕ1 ቁ.3 ና 21

ሳሙኤል ከሕፃንነቱ ጀምሮ በሊቀ ካህናቱ በኤሊ እግር ሥር ሕገ ኦሪትን ሲያጠና በቤተ መቅደስ ያደገ የእግዚአብሔርንም ድምፅ እየሰማ ለተቀደሰ ለክህነት ሥራ ሲዘጋጅ የነበረ ሰው ነው።

የሊቀ ካህናት የኤሊ ልጆች አፍኒንና ፊንሐስ በቤተ እግዚአብሔር የማይገባ ሥራ ሠርተው እግዚአብሔርን በማሳዘናቸው በእግዚአብሔር ከተቀጡ በኋላ ሳሙኤል በእነሱ እግር ተተክቶ ቤተ እግዚአብሔርን በቅዱስ የክህነት ሥራ በማገልገል የእግዚአብሔር ታማኝ አገልጋይ እንደነበር የራሱ መጽሐፍ ይመሰክራል።

ወጣቱ ሳሙኤል እግዚአብሔርን ለማገልገል በእግዚአብሔር ከተጠራ በኋላ በተሰጠው ሀብተ ክህነትና ሀብተ ምስጢርና ወገኖቹ ዕብራውያንን ከባዕድ አምልኮት ነጻ በማውጣት አረማውያን ነገሥታትንም የገሠፀና ያንበረከከ ወደ እግዚአብሔር አምልኮ የመለሰ ለጥቅም የተሰለፉ መሪዎችንም ከመስዋዕት ይልቅ መታዘዝ ይበልጣል በማለት ከሥልጣናቸው ያሰወገደ ቀዳሳሙ.ምዕ.15 ቁ.32-33 ለእውነተኛ መሪዎች ሥልጣን ከእግዚአብሔር ለምሳሌ የሳኦልን ሹመት ለዳዊት በማሰጠት ክህነትንና ነቢይነትን እንዲሁም ሥርዓተ መንግሥት አጣምሮ በመምራት የመረጠው እግዚአብሔርን ያስደሰተ ታላቅ ነቢይና ካህን እንዲሁም ታማኝ የሕዝብ መሪ ነበር። ሥራውንም ከሚከተሉት ጥቅሶች መገንዘብ ይችላል። 1ኛ ሳሙ.ምዕ35ና21 ቁ.25ና27-28 ቀዳሳሙ.ምዕ2 ቁ.22-25 ምዕ.3 ቁ11እና19 ምዕ.7 ቁ.8ምዕ.10 ቁ.19ምዕ.8 ቁ.4-9ምዕ.15 ቁ.22-23ምዕ.16 ቁ.11-13

ወዘተ ተመልከት።

2.2 ነቢየ እግዚአብሔር ዳዊት ወልደ እሴይ፡-ረከብክም ለዳዊት ገብርዬ ብእሴ ምዕመነ ዘከመ ልብየ የሐ.ሥራ ም.13 ቁ.22 መዝ.88 ቁ.20 እንደሀሰቤ የሚሄድ ታምኝ አገልጋይ ዳዊትን አገኘሁት። ቀዳሳሙ.ምዕ13 ቁ.14 ተብሎ በቅዱስ እግዚአብሔር የተመረጠና የተነገረለት ቅዱስ ዳዊት ታላቅ የእግዚአብሔር ታማኝ አገልጋይና ከቅዱሳን አበው ነገረ ሥጋዌ በስፋትና በጥልቀት እግዚአብሔር ይቤለኒ ወልደየ አንተ ወአነ የም ወለድኩክ እግዚአብሔር አለኝ አንተልጄ ነህ እኔ ዛሬ ወለድኩህ ተብሎ መዝ.2 ቁ.7 ተካፈሎ አልባሰየ ወተአጸው ዲበ አራዝየ ልብሶቼን ለራሳቸው ተካፈሎ በቀሚሴም ላይ እጣ ተጣጣሉ ተብሎ መዝ.21 ቁ.16-18 እግዚአብሔር በመለከት ድምፅ ዐረገ ዘምሩ ለአምላካችን ዘምሩ ተብሎ መዝ.46 ቁ.5 መዝ.11 ቁ.5 መዝ.67 ቁ.1 ተብሎ የተነገረበት።

እግዚአብሔርና ሰው የሚወደው ለቤተክርስቲያንም ዛሬ የጸሎት መዝገብ ሆኖ እግዚአብሔር ሲመለከበት የሚኖረውን ጸሎት ለዓለምና ለቀጣዩ ትውልድ ያበረከተ ታላቅ የእግዚአብሔር ምርጥና የክርስቶስ ዘመነ ሥጋዌ በግልጽ ከጽንሰት እስከ እርገትና ዳግም ምፅዓቱ የተነገረበትና የተመሰከረበት መዝ.49 ቁ.3

ከኃያሉ አምላክ ከቅዱስ እግዚአብሔር፡-

1. ሀብተ ክህነት
2. ሀብተ መንግሥት /ምስጢር/
3. ሀብተ መዋዕ
4. ሀብተ ትንቢት
5. ሀብተ ኃይል
6. ሀብተ በገና እና
7. ሀብተ ፈውስ 7ቱ ሀብታት የተሰጡት ቅዱስና ክቡር አባት ነው።

2.3 ኤልያስ ቱስቢያዊ፡- ከክርስቶስ ልደት በፊት በ900 ዓ.ዓ የነበረ ኤልያስ በዘንበሪ ልጅ በአስከብ ጊዜ የእስራኤልን ሕዝብ

ከአምልኮ ጣዖት ነፃ ያወጣና አከላብንና ሚስቱ ኤልሳቤጥን በእምነቱ ውጤት ያንበረከከ ታላቅ ነቢይ ነው። ሥራዎቹም

1ኛ. የአስራኤል ህዝብና መሪዎቻቸው እግዚአብሔርን ማምለክ ትተው ጣዖት ስላመለኩ በዚህ ድርጊታቸው በእግዚአብሔር አምላክ በመቅናት ዝናብ ለዘርጠል ለመከር እንዳ ይዘንብ ሦስት አመት ከመንፈቅ ሰማይን የዘጋ ታላቅ ነቢይ ነበር። ቀዳ.ነገ.ምዕ. 17 ቁ.1-7 ያዕ.ምዕ.5 ቁ.17-18

2ኛ. በሲዶና ስራፕታ የነበረችውን መበለት ልጇ ቢሞትባት ከሞት ያስነሳና ቤቷን በበረከት የሞላ ቀዳ.ነገ.ምዕ.17 ቁ.17-24 እግዚአብሔር ኃይሉንና ፀጋውን የገለጠበት ነበር።

3ኛ. ይህ ነቢይ የእግዚአብሔር መምለኪያን ጣዖት ነገሥታትንና ህዝቡን የቀጣበትና ወደ አራሱ አምልኮት የመለሰበት ኃይሉን የገለጠበት ሐቀኛ ነቢይ ነበር ቀዳ.ነገ.ምዕ.18 ቁ.21-40

4ኛ. የእግዚአብሔር ሰው ኤልያስ እግዚአብሔር በሰጠው ፀጋና ኃይል እግዚአብሔርን ስላሰደሰተው በእምነቱና በሥራው ውጤት ለሰው ልጆች ሁሉ ዕድል ፈንታ የሆነውን መራራ ሞትን ሳይቀምስ በሕይወት ወደ ብሔረ ሕያዋን የገባ የእግዚአብሔር ምርጥ ነቢይ ነበር ነገ.ካል.ምዕ.2 ቁ.1-11 ተመልከት። በመሆኑም በእግዚአብሔር የተጠራና የተመረጠ ኤልያስ በእምነቱና በሥራው እግዚአብሔር ስላከበረው ትውልድ ሁሉ ሲያወሳውና ሲያከብረው ይኖራል። እግዚአብሔርን ስላሰደሰተው በእምነቱና በሥራው ውጤት ለሰው ልጆች ሁሉ ዕድል ፈንታ የሆነውን መራራ ሞትን ሳይቀምስ በሕይወት ወደ ብሔረ ሕያዋን የገባ የእግዚአብሔር ምርጥ ነቢይ ነበር ነገ.ካል.ምዕ.2 ቁ.1-11 ተመልከት። በመሆኑም በእግዚአብሔር የተጠራና የተመረጠ ኤልያስ በእምነቱና በሥራው እግዚአብሔር ስላከበረው ትውልድ ሁሉ ሲያወሳውና ሲያከብረው ይኖራል።

2.4 ኢሳይያስ ወልደ አምዕ:- ነቢየ እግዚአብሔር ኢሳይያስ ከዓባይት ነቢያት አንዱ ሲሆን እግዚአብሔር አምላክ ሰው ሆኖ

ሰውን ለማዳን ያሰበውን የማዳን ሥራ ከጽንሰ ጀምሮ እስከ ዕለተ ምዕዳት ድረስ ያለውን ነገር ሥጋዊ በግልፅ የተናገረና የፃፈ ነቢይ ነው። ይኸውም:-

1ኛ. ድንግል ትፀንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ስሙንም አማኑኤል ብላ ትጠራዋለች። ኢሳ.ምዕ.7 ቁ.14 መዘቴ.ምዕ.1 ቁ.19-25 ኢሳ.ምዕ.9 ቁ.6-7

2ኛ. እነሆ በጽዮን የመሠረተ ድንጋይን አስቀምጣለሁ የተፈተነውን የከበረውን የማዕዘን ደንጋይ የሚያምን አያፍርም ኢሳ.28 ቁ.16 የማዕዘን ድንጋይና መሠረት የተባለው ሰው የሆነው አምላክ ክርስቶስ ነው።

3ኛ. እነሆ ጌታ እግዚአብሔር እንደ ኃይል ይመጣል ከንዱም ስለእሱ ይገዛል ኢሳ.ምዕ.40 ቁ.3-5 እና ቁ.10-11 ከንድም የተባለው ሰውን ለማዳን ሰው የሆነው የአብ የባህርይ ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

4ኛ. ተመለከትሁ የሚረዳም አልተገኘም ስለዚህ የገዛ ከንዴ መድኃኒት አመጣልኝ። ኢሳ.ምዕ.62 ቁ.5 ምዕ.65 ቁ.1

5ኛ. ጀርባዬን ለገራፊዎች ጉንጨኔንም ለጠጉር ነጩዎች ሰጠሁ ፊቴንም ከውርደትና ከትፋት አልመለስሁም። ኢሳ.ምዕ.50 ቁ.6 ምዕ.53 ቁ.2-9

6ኛ. እነሆ አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር እፈጥራለሁ የቀደሙትም አይታሰቡም። ኢሳ.ምዕ.65 ቁ.17 በማለት ገልፈተ ሰማይና ምድር የሚፈጸምና የማይቀር ቀጣይ የእግዚአብሔር የድኅነትና የዘላለም የህይወት መንግሥት ለቅዱሳን መላእክትና ለሰው ልጆች አንደሚፈቀድና እንደሚሰጥ በግልፅ የተናገረና የፃፈ ታላቅ ነቢይና የእግዚአብሔር ሰው መሆኑን በአጭሩ የተጠቀሱት መልእክቶች ያስገነዝባሉ።

2.5 ኤርምያስ ወልደ ኤልቅያስ/ሕልቅያስ:- ነቢየ እግዚአብሔር ኤርምያስ በይሁዳ ንጉሥ በኢየሱያስ ልጅ በኢዮአቂም ዘመን በ4929 ዓ.ዓ የነበረ ከክርስቶስ ልደት በፊት በ629 ዓ.ዓ ማለት ነው። ይህ ነቢይ እሥራኤላውያን በኃጢአታቸው በአረማውያን ንጉሥ በናቡከደነፆር በተማረኩበት ጊዜ በባዕድ ሀገር

እስራኤላውያንን ለመታደግ ከእግዚአብሔር ተመርጦ ለእግዚአብሔር ሥራ የተላከ ነቢይ ነው። በመሆኑም፡-

1. በሆድ ሳልሠራህ አውቁሃለሁ ከማሕፀንም ሳትወጣ ቀድሼ ሃለሁ ለአህዛብም ነቢይ አድርጌሃለሁ ብላቴና ነኝ እናገር ዘንድ አላውቅም አልችልም አትበል የማዘህን ሁሉ ትናገራለህ እኔ አድንህ ዘንድ ከአንተ ጋር ነኝና ከፊታቸው አትፍራ ቃሌን በአፍህ ውስጥ አኑራለሁ እንሆ ትነቅልና ታፈርስ ታጠፋና ትገለብጥ ትሠራና ትተክል ዘንድ በአህዛብና በነገሥታት ላይ ዛሬ አድርጌሃለሁ/ሾሜሃለሁ/ ተብሎ ኤር.ምዕ.1 ቁ.4-8 ቁ.10 ምርጫውን ከሙሉ ሥልጣንና ክብር ጋር የተቀበለ ነቢይ ነው።
2. ጠቢብ በጥበብ ኃይልም በኃይሉ ባለጠጋም በህብቱ አይመካ ምህረትንና ፍርድን በምድር ላይ የማደርግ እኔ እግዚአብሔር መሆኔን በማወቁ በዚህ ይመካ እኔን ደስ የሚያሰኙኝ እነዚህ ናቸውና የሚለውን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ተቀብሎ በትክክል ያስተላለፈ ኤር.ምዕ.9 ቁ.23-24 በሰው የሚታመን ልቡም ከእግዚአብሔር የሚመለስ ሰው ርጉም ነው። ኤር.ምዕ.17 ቁ.5 እንሆ በፊታችሁ የሕይወትን መንገድና የሞትን መንገድ አድርጌአለሁ ኤር.ምዕ.21 ቁ.8 እኔ የቅርብ አምላክ እንጂ የሩቅ አምላክ አይደለሁም የሚለውን ኃይል ቃል ያስተላለፈ
3. ልዑል እግዚአብሔር ለሥራው እንደ እርሱ መርጧቸውና ጠርቷቸው ለግል ጥቅማቸው ዘወር ያሉትን ነቢያት ሲገነዘባቸው የእግዚአብሔርን ሥራ በቸልታ የሚሠራ / የሚያደርግ/ ርጉም ይሁን ያለ ኤር.ምዕ.48 ቁ.10
4. ያልጠፋነው ከእግዚአብሔር ምህረት የተነሣ ነው ርገራኔው አያልቅምና ሰቆ.ኤር.ምዕ.3 ቁ.22 በማለት የእግዚአብሔርን ኃይልና ሥልጣን ፈቃዱንና ምህረቱን ለሰው ልጆች ያስተላለፈ ከእናቱ ማሕፀን ለሥራ በፈጣሪው የተመረጠና የተቀደሰ ታላቅ የእግዚአብሔር ነቢይና ምሥክር ነበር ስለታላቅነቱና ግዳጁን በትክክል የተወጣ ነቢይ ለመሆኑ

ሥራዎቹን የራሱ መጽሐፍ ይመሰክራል። ስለሆነም በእግዚአብሔር የተመረጠ ቅዱስና ክቡር እንደሆነ ትውልድ ሁሉ ሲያወሳውና ሥራውን ሲጠቀምበት ይኖራል።

ከዚህ በላይ ዋና ዋና የሆኑትን የቀደምት አበውንና የታላላቅ ነቢያትን በእግዚአብሔር መመሪያና በባለሚልነታቸው የፈጸሙትን ሥራዎች በአጭሩ ለማሳየትና ለመግለጽ ተሞክሮ ረ እንጂ የእያንዳንዳቸው አበውና ነቢያት ምርጫና ሥራ ቢገለጥ በእግዚአብሔር ምርጫና ኃይል ከእነዚህ አበውና ነቢያት ያላነሰ የተቀደሰ ሥራ ተሠርቶ ለምሥክርነት በቅዱስ መጽሐፍ ተመዘግቦ እስከ ዓለም ፍፃሜ ድረስ የሰው ልጆችን ለድኅነትና ለሕይወት ሲጠራና ሲማርክ ይኖራል።

ሐ. ሐዋርያት

ቅዱሳን ሐዋርያት እግዚአብሔር ወልድ ሰው ለሆነበት ለማዳን ሥራው ለሥራና ለክብር እሱ ራሱ የመረጣቸው ቅዱሳን ናቸው እንዴት እንደመረጣቸውም በአጭሩ እንደሚከተለው እንመለከታለን።

1ኛ በገሊላ ባህር በዓሣ አጥማጅ የነበሩትን የዮናን ልጆች ጴጥሮስንና እንድርያስን በኋላይ ኑና ሰዎችን እንድታጠምዱ /ለድኅነት/ አጥማጆች እንድትሆኑ አደርጋችኋለሁ ማቴ.ምዕ4 ቁ.18

2ኛ በዚሁ ባህር በዓሣ ማጥመድ ይተዳደሩ የነበሩትን የዘብዴ ዎስን ልጆች ያዕቆብንና ወንድሙ ዮሐንስን እነሱንም ዓሣ ሳይሆን ሰውን እንዲያጠምዱ /እንዲያስተምሩ/ ጠራቸው ማቴ.ምዕ.4 ቁ.21-22 ማር.ምዕ.1 ቁ.16-20 ዮሐ.ምዕ.1 ቁ.27-28

3ኛ. ቀጥሎም የሌዊን ልጅ ማቴዎስን ከአገር ውስጥ ገቢ ቀረጥ ስብሰባ/ከግብር/ መሰብሰብ ላይ እንዳለ አየና ተከተለኝ አለው ማቴ.ምዕ.9ቁ.9 ሉቃ.ምዕ.5 ቁ.27-28

4ኛ. በመቀጠልም የሐዋርያት ረዳቶች የሚሆኑ 72ቱ አርድዕትን ሁለት ሁለት እየሆኑ ከሐዋርያት ጋር ለአገልግሎት ለመላክ መርጦ ሾሙ። ሉቃ.ምዕ.10 ቁ.1-12

እንዲሁም በዚህ ምዕራፍ ቁጥር 16 ዮሐ.ምዕ13 ቁ.20
 5ኛ. እንዲሁም ሌሎች ደቀ መዛሙርትና አይሁድ የህይወት
 ባለቤት ክርስቶስን ከመከተልና ከማገልገል ወደጎላ
 ሲያፈገፍጉ ሐዋርያት ግን እኛስ አንተ ክርስቶስ የሕያው
 እግዚአብሔር ልጅ እንደሆንህ አምነናል አውቀናልም ብለው
 ስለመለሱለት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ሲመልስ
 እኔ እናንተን አስራሁለታችሁን የመረጥኳችሁ አይደለምን?
 በማለት በእርሱ ለሕይወት አገልግሎት ሥራ መመ
 ረጣቸውን አረጋግጠዋል። ዮሐ.ምዕ.6 ቁ.70

6ኛ. ቀጥሎም ከሐዋርያትና ከ72ቱ አርድዕት እንዲሁም
 ከ36ቱ ቅዱሳት አንስት ምርጫ በጎላ ለዚህ ሰውን ከጎጠአት
 ለማዳን ቅዱስ ዓላማ ቆራጥና አስተዋይ የነበረውን
 ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስን ይህ ሰው በአህዛብም
 በነገሥታትም በእስራኤልም ልጆች ፊት በሚን ይሸከም
 ዘንድ ለእኔ የተመረጠ ዕቃ ነው በማለት መርጠና ሸሞ
 ልከታል ዮሐ.ሥራ ምዕ.9 ቁ.15-16 ምዕ.13 ቁ.2-4 ቅዱስ
 እግዚአብሔር ቀደምት አበውንና ነቢያትን እንዲሁም
 ሐዋርያትንና ሌሎች ቅዱሳንን ለሥራ ሲመረጥና ከሙሉ
 ኃይልና ሥልጣን ጋር ነው ይህንም በሚከተለው አጫጭር
 ማሰረጃ እንመለከታለን።

7ኛ. ለቅዱሳን ከእግዚአብሔር የተሰጠ ኃይልና ሥልጣን

1. ለሙሴ፡- ረሰይኩክ አምላክ ለፈርዖን፡- እኔ ለፈርዖን አምላክ
 አድርጌሃለሁ። ዘጸ.ምዕ.7 ቁ.1 እግዚአብሔር ይህን ሲናገር
 ሙሴ ፈርዖንን ፈጥሮ ይመግበዋል ማለት አይደለም
 ቅዱሳንን አማልክት ዘበፀጋ ሲለሚላቸው ሙሴ ፈርዖንን
 በአምላክ ስልጣን የሚያንበረክከው መሆኑን ለመግለፅ ታስቦ
 ነው። እንዲሁም በትሩን ወደ አባብ ውሃውን ወደ ደም በተ
 ሰጠው ፀጋና ሥልጣን ለውጦታል። ዘጸ.ምዕ.7 ቁ.10-22
 በመቀጠልም ሙሴ የኤርትራን ባህር ቀኝና ግራ በሰጠው
 ስልጣን በመክፈል እስራኤልን በየብስ አሻግሮ ጠላቶቻቸው
 ግብፃውንን አስጥሟል ዘጸ.ምዕ.14 ቁ.21-30 ከዚህም ሌላ

እሥራኤላውያንን መና ከደመና በአምላኩ ፈቃዱ
 እያዘነበለት አርባ ዓመት መግባል ዘጸ.ምዕ.16 ቁ.4-18
 እንዲሁም የኤልያብ ልጆች ዳታንና አቤርን በሙሴና በአርን
 ላይ ስላመፁና እግዚአብሔርን ስላሳዘኑ መሬት ተከፍታ
 እንድትውጣቸው አድርጓል ዘጸ.ምዕ16 ቁ.29-35

2. ኢያሱ ወልደ ነዌ፡- ከይሁዳ ነገድ የሆነ አካን ወልደ ከርሚ
 በእስራኤላውያንና በእግዚአብሔር ሕግ ያልተፈቀደውን የሰው
 ንብረት በመዝረፉና በመስረቁ ከነቤተሰቡና ንብረቱ ምድር
 እንድትወጠው አድርጓል ኢያሱ ምዕ.7 ቁ.25-26 እስርኤ
 ላውያን በእግዚአብሔር ኃይል የዮርዳኖስን ሙላት ግራና ቀኝ
 ከፍሎ በማቆም በየብስ እንዲሻገሩ በማድረግ ምድረ ርስት
 እንዲገቡ አድርጓል ኢያሱ ምዕ.3 ቁ.8-17

3. ሳሙኤል ወልደ ሕልቃና፡- በእስራኤል ላይ የተሾመ ሳኦል
 ወልደ ቂስ ያልታዘዘውንና ሥልጣኑ ያልሆነውን መስዋዕት
 በመሰዋቱና የተከለከለውን የአረመኔ ንብረት በምርኮ ላይ
 ስለዘረፈነ ለእግዚአብሔር ስላልታዘዘ ከሥልጣኑ እንዲወገድ
 አድርጓል ቀዱሳሙ.ምዕ.13 ቁ.8-14 እንዲሁም በሕዝብ
 እግዚአብሔር በእሥራኤላውያን ላይ ያመጸ አረመኔ
 የአማሌቅን ንጉሥ አጋግጥሶ ሳኦል ተደልሎ ቢተወውም
 ሳሙኤል በሰይፍ ቆራርጦ ጥሎታል ቀዱሳሙ.ምዕ.15
 ቁ.32-33 ተመልከት።

4. ኤልያስ፡- ኤልያስ ከእግዚአብሔር በተሰጠው ኃይልና
 ሥልጣን ትረዳው የነበረችው መበለት ልጅ ቢሞትባት
 ከሞት አስነሸቶ አስረክቧታል ቀዱ.ነገ.ምዕ.17 ቁ.17-23
 እንዲሁም የአካብንና የሚስቱ የኤልሳቤልን ካህናተ ጣዖት
 ለእግዚአብሔር ያቀረበውን መስዋዕት ከሰማይ እሳት ወርዶ
 ስለበላለት የእግዚአብሔርን አምላክነት ስላረጋገጠባቸው
 በሰይፍ አሳርዷቸዋል ቀዱ.ነገ.ምዕ18 ቁ.38-40 በእግዚአብሔ
 ር ኃይል ይህን ያደረገ ኤልያስ መራራ ሞትን ሳይቀምስ
 ከነሕይወቱ ወደ ብሔረ ህያዋን አርጓል። ነገ.ካል.ምዕ.2 ቁ.8-
 11 ተመልከት።

5. ኤልሳዕ:-ይህ ሰው የኤልያስ ደቀ መዝሙር ነው በመሆኑም የኤልያስ ሀብተ መንፈስ ቅዱስ ስላደረሰት ከነቢያት ወገን ባልዋ የሞተባት አንዲት ሴት ቤቷን በበረከት ከመሙላቱም በላይ ልጇ በድንገት ታም ቢሞትባት ወደ እግዚአብሔር ጸልዮ አስነስቶላታል ነገ.ካል.ምዕ.4 ቁ.32-37 እንዲሁም የሶርያ ንጉሥ ወልደ አዲር ሕዝብ እግዚአብሔር አስራኤልን ለማጥፋት በእልፍኝ የመከረውን ስላወቀና የቅዱሳን መላእክትም ረድኤት ስለተገለጸለት ለጥፋት የተላኩ የወልደ አዲር ሠራዊትን ዓይናቸውን በማሳወር ምግብ መግባ ወደ ሀገራቸው የመለሰ ነቢይ ነው። ነገ.ካል.ምዕ.6 ቁ.16-19 ይህ ነቢይ ከሞተም በኋላ አፅሙ አንድ ምውት አስነስቷል። ነገ.ካል.ምዕ.13 ቁ.20-21 ተመልከት።

6. ኢሳይያስ ወልደ አሞፅ:- ይህ ነቢይ እስራኤላውያን ጣዖት በማምለክ በእግዚአብሔር ላይ ስላመፁ በሚጠቀሙበት በሰማይና በምድር እንዲያዳኝባቸው ስልጣን የተሰጠው ነው። ኢሳ.ምዕ.1 ቁ.2 እንዲሁም ሂድ ይህን ሕዝብ መስማትን ትሰማላችሁ አታሰተውሉም ማየትንም ታያላችሁ አትመለከቱም በማለት ጆሮአቸውን ድፈን ዓይናቸውንም አሳውር በማለት ከእግዚአብሔር የታዘዘ ነቢይ ነው።

7. ኤርምያስ ወልደ ኤልቅድስ:- ይህ ነቢይ ገና ከእናቱ ማህፀን ለእግዚአብሔር ሥራ የተመረጠ ስለሆነ አትፍራ እኔ ከአንተ ጋር ነኝ እነሆ ትነቅልና ታፈርስ ዘንድ ታጠፋና ትገለብጥ ዘንድ ትሰራና ትተክል ዘንድ በአህዛብና በነገሥታት ላይ ዘሬ አድርጌሃለሁ/ሾሜሃለሁ/ የተባለ የእግዚአብሔር የኃይሉ መገለጫ ነቢይ ነው። ኤር.ምዕ.1 ቁ.8-10 ኤር.ምዕ.42 ቁ.20-22 ተመልከት።

8. ሕዝቅኤል ወልደ ቡዝ:- ይህ ነቢይ እግዚአብሔርን ከማምለክና ከመታዘዝ ወደ አመፁ አስራኤላውያን የተላከ ነቢይ ነው ይኸውም በእኔ ላይ ወደ አመፁ ወደ አመፀኞች የእስራኤል ልጆች እልክሃለሁ። ሕዝ.ምዕ.3 ቁ.2-7

9 በማለት የተሾመና ግዳጅን የተወጣ ነቢይ ነው።
 9. ቅዱሳን ሐዋርያት:- ሐዋርያት የሐዲስ ኪዳን የድኅነት የክርስቶስ ምርጫና መልእክተኞች ናቸው። የተሰጣቸውም ስልጣን ሄዳችሁ መንግስተ ሰማያት ቀርባለች ብላችሁ ስበኩ ድውዮችን ፈውሱ ሙታንን አስነሱ ለምግባችን አንፁ አጋንንትን አውጡ በከንቱ የተቀበላችሁትን በከንቱ ስጡ። ማቴ.ምዕ.10 ቁ.8 እንዲሁም በማርቆስ ወንጌል ያመኑትንም እነዚህ ምልክቶች ይከተሏቸዋል በሰሜ አጋንንትን ያወጣሉ በአዲስ ቋንቋም ይናገሩሉ እባቦችን ይይዛሉ የሚገድልም ነገር ቢጠጡ አይጎዳቸውም እጃቸውን በድውዮች ላይ ይጭናሉ እነርሱም ይፈውሳሉ/ ይድናሉ/ ማር. ምዕ. 16 ቁ.15-17 ለሐዋርያት ረዳቶች ለ72ቱ ደቀመዛሙርትም ሰብዓውም በደስታ ተመልሰው ጌታ ሆይ አጋንንት ስንኳን በስምህ ተገዝተውልናል አሉት አርሱም እንዲህ አላቸው ሰይጣን እንደ መብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ እንሆ እባቡንና ጊንጡን ትረግጡ ዘንድ በጠላትም ኃይል ሁሉ ላይ ስልጣን ስጥቻችኋለሁ የሚጎዳችሁም ምንም የለም። ሉቃ ምዕ.3 ቁ.17-19 እንዲሁም በሐዋርያት ሥራ ጴጥሮስና ዮሐንስ አርባ ዓመት የሆነውን ሽባ በክርስቶስ ስም ቆሞ እንዲሄድ አድርገውታል የሐ.ሥራ.ምዕ.3 ቁ.4-10 በመቀጠልም ጴጥሮስ በመንፈስ ቅዱስ ፊት የዋሹ ባልና ሚስት በክህደታቸው በአንድ ቀን በሞት እንዲቀጡ አድርጓል። የሐ.ሥራ ምዕ.5 ቁ.5-11 እንዲሁም ምዕ.8 ቁ.7 በዙ ድውዮችን ፈውሷል። በመቀጠልም ይኸው ሐዋርያ ከ8 ዓመት ጀምሮ ሽባ የነበረውን ኤንያን ከመፈወሱም በላይ ዶርቃ ትባል የነበረችውን በጎ አድራጊ ከሞት አስነስቷል። የሐ.ሥራ ምዕ.9 ቁ.33-41 ተመልከት። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም በልስጥራን እግሩ የሰለለ ሽባ ቆሞ እንዲሄድ ከማድረጉም በላይ በልብሱ ጨርቅ ድውዮችን ይፈውሱ ነበር።

የሐ.ሥራ ም.14 ቁ.8-10 ምዕ.19 ቁ.6-13 መመልከት
ይቻላል። ይህ ሁሉ ሊደረግ የቻለው
በእምነታቸው ጥንካሬና እግዚአብሔር በስጣቸው
ኃይልና ሥልጣን መሆኑን መገንዘብ ይቻላል።

ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ከሆነ የሚያጣው የለም
የሚሳነውም የለም። ዕለታዊ ፍጆታውንና ዕለታዊ ግዳጁን
ሰመፈፀም ከእግዚአብሔር ኃይልና ሥልጣን ተሰጥቶታልና
ነው። ሰው የሚቸግረው ከእግዚአብሔር አምልኮና ትዕዛዝ
ሲለይ ብቻ ነው። ምክንያቱም ወዘእንበሌየሰ ኢትክሉ ገቢ
ረ ወኢምንትኒ ያለ እኔ ምንም ምን ማድረግ አትችሉም
ዮሐ.ምዕ.15 ቁ.5 ብሏልና። ገበሩ ብዩ ወአነሂ ብክሙ በእኔ ጉሩ
እኔም በእናንተ እኖራለሁ። ዮሐ.ምዕ.15 ቁ.4 ብሏልና ወእመሰ
ነበርክሙ ብዩይከውን ለክሙ በእኔ ብትኖሩ ቃሎቼም በእናንተ
ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ ለምኑ ይሆንላችሁማል ብሏልና
ነው። ዮሐ.ምዕ.15 ቁ.7 ከዚህ በላይ የተጠቀሱት ቅዱሳን አበው
ነቢያትና ሐዋርያት ለማስረጃ ያህል ጥቂቶችን ጠቀሰኩ አንጂ
በእግዚአብሔር ፀጋ የተጠቀሙና ሰውና እግዚአብሔርን በተ
ሰጣቸው ፀጋ ያገለገሉ ብዙዎች ናቸው ይልቁንም እኛ
የማናውቃቸው እግዚአብሔር የሚያውቃቸው አገልጋዮቹ ብዙ
ዎች ናቸው።

በመሆኑም ከዚህ በመቀጠል የእያንዳንዱን ሰማዕትና
የእያንዳንዱን ገድልና ትሩፋት ለአንባብያን ለማቅረብ
የማቴሪያልና የጊዜ ችግር ስላለ አጠርና ጠቅለል ባለመልኩ
ሁሉንም በሚያማክል ሁኔታ ለማቅረብ እንደሚከተለው ተ
መዝግቦ ይነበባል።

መ. ቅዱሳን ሰማዕታት እንደእምነታቸው ጽናትና
እንደሥራቸው ጥራት በእግዚአብሔር ለክብርና ለሕይወት የተ
መረጡ ቅዱሳን ሰማዕታት፡-

ቅዱሳን ሰማዕታት ተብለው በቤተክርስቲያን የሚጠሩት
በአላውያን ነገሥታትና በአላውያን መሳፍንት ሥልጣን ፊት
ቀርበው እግዚአብሔርን ካዱ ለጣዖት ስገዱ ለእኛ ሥጋዊ

ዓላማና ፓለቲካ ተገዙ ሲባሉ ፈጥሮ የሚመግበንን አምላክ
እግዚአብሔርን አንክድም ለሰው ስራሽ ጣዖት አንሰግድም
በማለት ሳይፈሩና ሳያፍሩ በእምነታቸው ለእግዚአብሔርና
ለሰው የመሰክሩ የእምነት አርበኞች ናቸው። ይህንም
ሥራቸውን ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እስከሞት ድረስ ተ
ደበደቡ ለሌሎችም መዘባበቻ ሆኑ በእሰራትና በግርፋት ተፈተኑ
በድንጋይ ተወግረው ሞቱ በማለት ሰማዕታት የተቀበሉትን
ፀዋት ወ መከራ በአጭሩ ገልጾታል። ዕብ.ምዕ.11 ቁ.32-40

የሰማዕታት መርህ/የሰማዕታት መመሪያ/

ሰማዕታት ከሰው ወገን ሆነው ሰው ሆነው ተፈጥረው ለዚህ
ሁሉ ፈተናና ጸዋተው መከራ ሲበቁ እንዴት ቻሉ? ብለን
ስንጠይቅ የዚህን ዓለም ከንቱነት የቀጣዩን ዓለም የእግዚአብሔርን
መንግሥት ክብርና ሕይወት ወሳኝነት በእምነት ዓይን
በማየት እንደሆነ እንረዳለን እንገነዘባለንም። ለዚህም ሥራ
ያበቃቸውንም የእግዚአብሔርን መመሪያ በአጭሩ እንደሚከተ
ለው እንመሰክራለን።

1ኛ. ብፁዓን አንትሙ ሰብ ይሰደዱክሙ ወይዘነጉጉክሙ ወይነቡ
ኩሎ ዕኩየላዕሌክሙ አንዝ ይሄሰው በእንቲአየ
ሊነቅፋአችሁና ሊያሳድዱችሁ በእኔም ምክንያት
ክፉውን ሁሉ በውሸት ቢናገሩባችሁ ብፁዓን ናችሁ
በዚህም ደስ ይበላችሁ ዋጋችሁ በሰማያት ታላቅ ነውና።
ማቴ.ምዕ.5 ቁ.11-12 የሚለው።

2ኛ. ወኢትፍርሕዎሙ ለእስይቀትሉ ሥጋክሙ
ወለነፍስክሙስ ኢይክሉ ቀቲሎታ ወባሕቱ ፍርሕዎ
ለዘቦ ሥልጣን ወይክል ነፍሰ ወሥጋ ገቡረ አገጉሎ
በውስተ ገሃነም ሥጋንም የሚገሉትን ነፍስን ግን
መግደል የማይቻላቸውን አትፍሩ ይልቅስ ነፍስንም
ሥጋንም በገሃነም ሊያጠፋ የሚችለውን እግዚአብሔርን
ፍሩ። ማቴ.ምዕ.10 ቁ.28

3ኛ. ከሉ ዘየአምን ብዩ በቅድመ ሰብእ አነሂ አአምኖ በቅድመ
አቡዩ ዘበሰማያት በሰው ፊት ለሚመሰክርልኝ ሁሉ እኔ

ደግሞ በሰማይ ባለው አባቴ ፊት እመስክርለታለሁ።
 ማቴ.ምዕ.10 ቁ.32-33 ማር.ምዕ.8 ቁ.38 የሚለው።
 4ኛ. ዘኢያጥብ ወዘኢጊሥኦ መስቀለ ሞቱ ወዘኢተለው
 ድገሬዩ ኢይደሉ ሊተ ወኢይክል ይጸመደኒ
 መስቀሉንም የማይዝ በጊላዩም የማይከተለኝ ለእኔ ሊሆን
 አይገባውም ሊያገለግለኝም አይችልም። ማቴ.ምዕ.10 ቁ.38-
 39 የሚለው።

5ኛ. ወከሉ ይጸልክኩም በእንተ ስምዩ ወይቀትሎክሙ
 ወኢትተሐጎል አሐቲ እምሥዕርተ ርእሰክሙ ወበትዕ
 ግሥትክሙ ታጠርይዎ ለነፍስክሙ በሁሉም
 ስለሰሜ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ ከራሳችሁም
 አንዲት ጠጉር ስንኳ አትጠፋም በመታገላችሁም
 ነፍሳችሁን ታገኛላችሁ ነፍሳችሁን /ታድናላችሁ/
 ሉቃ.ምዕ.21 ቁ.17-18 የሚለው።

6ኛ. እሰ በተአምኖ ታጋደሉ ወሞዑ ነገሰተ ወአድምዑ
 ፍናዊሆሙ ተገበሩ ጽድቀ ወረክቡ ተስፋሆሙ እነሱ
 በእምነት መንግስታትን ድል ነሱ ጽድቅን አደረጉ የተ
 ሰጠውን ተስፋ አገኙ። ዕብ.ምዕ11 ቁ.32-40 የሚለውን ህያው
 አምላካዊ ቃል አብነት በማድረግ ሰማዕታት
 አንገታቸውን ለሰይፍ ደረታቸውን ለጦር ጠቅላላ
 ሰውነታቸውን ለእሳት በመስጠት የዚህን አለም መራራ
 ሕይወት በመንግስተ ሰማያት ጣዕመ ሕይወት ለውጠው
 ፈጣሪያቸው የተቀበለውን ፀዋትወ መከራ ከሞላ ጎደል የተ
 ቀበሉ የእግዚአብሔር ምሥክሮቹ ናቸው በዚህ
 ዓለምም ሆነ በመንግስተ ሰማያት የእግዚአብሔር የክብር
 ልጆች ናቸው።

ለምሳሌ ከላይ በተመዘገቡ መሰረት የተጠቀሙ ጥቂቶቹ
 ቅዱስ ጊዮርጊስ፣ ቅዱስ ቂርቆስ፣ ቅዱስ ፋሲለደስ፣ ቅዱስ
 ፊቅጦር፣ ቅዱስ አስጢፋኖስ፣ ቅዱስ ገላውድዎስ፣ ቅዱስ
 መርምህናም ቅዱስ ሚናስ፣ ቅዱስ ቴዎድሮስ፣
 ቅዱስ መርቆሪዎስ፣ የመሳሰሉት ናቸው።

መ. ቅዱሳን ጸድቃ፡- ቤተክርስቲያን ጸድቃን ብላ
 የምትጠራቸው ቅዱሳን ኩሉ ዘይገብራ ለጽድቅ ጸድቅ ውክቱ
 በከመ ዝግቱ ጸድቅ እርሱ ጸድቅ እንደሆነ ጽድቅን የሚያደርግ
 ሁሉ ጸድቅ ነው እንዳለው ቅዱስ ዮሐንስ 1ኛ ዮሐ.መል.3 ቁ.7
 የህይወት ዘመናቸውን ከተደላ ዓለምና ከጣዕመ ዓለም ለይተው
 ፈቃደ ሥጋቸውን ለፈቃደ ነፍሳቸው አሰገዝተው በየም፣
 በጸሎት፣ በስግደት፣ በምናኔ ጸንተው ዳዋ፣ ጥሰው
 ድንጋይ ተንተርለው ቅጠል፣ ቀምሰው ጤዛ፣ ልሰው ድበፀ
 ዓራዊትን ግርማ ለሊቱን ታገሰው በዋሻ በፍርክታ በዱር
 በገደል በገዳም የሚኖሩ ሥጋ የለበሱ በነ-ሮዋቸው የመላእክት
 ወገኖች ናቸው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎርስ ስለ ጸድቃን ሲናገር ሁሉን እያጡ
 መከራን እየተቀበሉ እየተጨነቁ የበግና የፍየል ሌጦ ለብሰው
 ዘሩ ተንከራተቱ ዓለም አልተገባቸውምና በምድረ በዳና በተራራ
 በዋሻና በምድር ጉድጓድ ተቅበዘበዙ በማለት የመስከረላቸው
 ናቸው። ዕብ ምዕ 11 ቁ.37-38 ወ.ዘ.ተ

2. የጸድቃን መርህ /የጸድቃን መመሪያ/

1. ባሉ፡ እንተ፡ ጸባብ፡ አንቀጽ ወድዕቅት ፍኖት እንተ ትውለድ
 ውስተ ሕይወት ዘለዓለም፡- በጠበበው ደጅ ግቡ ወደ ጥፋት
 የሚወሰደው ደጅ ሰፊ ነውና ወደ ሕይወት የሚወሰደው
 ደጅ ግን የጠበበ መንገዱም የቀጠነ ነውና የሚያገኙትም
 ጥቂቶች ናቸው። ማቴ ምዕ 7 ቁ.13-14 የሚለውን፡-
2. ዘያፈቅር አባሁ ወእሞ እምኔየ ኢይደሉ ሊተ ወኢይክል
 ይጸመደኒ ከእኔ ይልቅ አባቴን ወይም እናቱን የሚወድ
 ለእኔ ሊሆን አይገባውም ሊያገለግለኝም አይችልም ማቴ
 ምዕ 10 ቁ.37-38 ያለውን፡-
3. ወዘይፈቅድ ያድገና ለንፍሱ ለይግድፋ ወዘሰ ገደፋ ለነፍሱ
 በእንቲአየ ይረክባ ወምንተ ይበቁዎ ለሰብእ ለእመ ኩሉ
 ዓለመ ረብሃ ወነፍሶ ጎጉሰ ነፍሱን ሊያድን የሚወድ ሁሉ
 ያጠፋታል ስለኔ ግን ነፍሱን የሚያጠፋ ሁሉ ያገኛታል /

/ያድናታል/ ሰው ዓለሙን ሁሉ ቢያተርፍ/ገንዘቡ ቢያደርግ/
ነፍሱንም ቢያጎድል/ቢበድል/ ምን ይጠቅመዋል ወ.ዘተ.

ማቴ 16 ቁ.25-30 የሚለውን

4. አሌ ለክሙ አለትጸገቡ ይእዜ እስመ ትርጉሱ አሌ ለክሙ
አለ ትስህቁ ይእዜ እስመ ትበክዩ ወትላህው እናንተ አሁን
የጠገባችሁ ወዮላችሁ ትራባላችሁና እናንተ አሁን የምትሰቁ
ወዮላችሁ ታዝናላችሁና ታለቅሱማላችሁና ሉቃ 6 ቁ.25
ወ.ዘተ የሚለውን:-

5. ዑቁ ርእሰክሙ ኢታክብዱ ልበክሙ በበሊዕ ወበስታይ
ወበሐልዮ መንበርት ወትበጽሐክሙ ይእቲ ዕለት ግብተ
ትግሁ እንክ በኩሉ ጊዜ ከመ ትክህሉ አምስጦ በጸሎትክሙ
እም ኩሉ ዘይመጽእ ነገር ግን ልባችሁ በመጠጥ ብዛትና
በስካር ለትዳርም በማሰብ እንዳይከብድ ያቀንም በድንገት
እንዳይመጣባችሁ ለራሳችሁ ተጠንቀቁ ሉቃ 21 ቁ.34-35
ወ.ዘተ የሚለውን

6. ኢታፍቅርም ለዓለም ወኢዘህሎ ውስተ ዓለም ወዘሰ አፍቀሮ
ለዓለም ኢህሎ ፍቅረ እግዚአብሔር ላዕሌሁ እስመ ኩሉ
ዘህሎ ውስተ ዓለም ፍትወቱ ለሥጋ ወፍትወቱ ለዓይን
ወሰራሁ ሰመንበርት ኢኮነ ዝንቱ እምነብ አብ አላ እምዓለም
ውእቱ ዓለሙኒ የኃልፍ ወፍትወቱኒ የኃልፍ ዘሰ ይገብር
ፈቃድ ለእግዚአብሔር ይነብር ለአለም 1ኛ ዮሐ መል ምዕ 2
ቁ.15-17 ያዕ ምዕ 4 ቁ.4 አለምን ወይም በአለም
ያሉትን አትወደዱ በአለም ያለው ሁሉ እርሱም የሰጋ
ምኞትና የአይን አምሮት ስለገንዘብም መመካት ከአለም
ስለሆነ ከአባት ከእግዚአብሔር ስላልሆነ ማንም ዓለምን
ቢወድ የአባት የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ ውስጥ
የለም ዓለሙም ምኞቱም ያልፋል የእግዚአብሔርን ፈቃድ
የሚያደርግ ግን ለዘላለም ይኖራል ወ.ዘተ የሚለውን
ሕያው አምላካዊ ቃል አብነት በማድረግ ጠቅላላ
ሕይወታቸውን ለገድል ለትሩፋት በመስጠት የዚህን
ዓለም መራራ ሕይወት በመንግስተ ሰማያት ጣዕመ

ሕይወት ሰውጠው ፈጣሪያቸውን በስራቸው መስለው
ሕይወታቸውን በጽድቅ መንገድ የመሩ የአማንያን
አብነትና የእግዚአብሔር የክብር ልጆች ናቸው ጻድቃን
የሚባሉት እነማን እንደሆኑ ለምሳሌ ጥቂቶቹን ብንጠቅስ
አቡነ ዜና ማርቆስ፣ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ፣ አቡነ ተ
ክለ ሃይማኖት ቅዱስ፣ ያሬድ ተሰዓቱ ቅዱሳን አቡነ ኢየሱስ
ምዓ አቡነ ሳሙኤል ወ.ዘተ የመሳሰሉት ናቸው።

ምዕራፍ 5

የቅዱሳን አማላጅነት

ከሁሉ በፊት ምልጃ ማለት ምን ማለት ነው? የቃሉን
ትርጉም ማወቅ ተገቢ ነው ምልጃና ማስታረቅ ተመሳሳይና
የይቅርታ ሥራ ጠባዮች ናቸው ማስታረቅም ሆነ ምልጃ
የሚፈጸመው በሦስት ወገን ነው።

ሁለት አካላት /አባላት/ ሲጋጩ ሦስተኛ አካል /አባል/
ችግርን ለመፍታት ጣልቃ ገብቶ ይማልዳል ያስታርቃል
የማማለድና የማስታረቅ ትርጉም በአጭሩ ይህን ይመስላል።

ይሁን እንጂ እኔ በዚህ ጽሁፍ ለአንባቢያን ላስገንዝብ
የምፈልገው በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የተፈጸመውንና
በመፈጸም ላይ ያለውን የምልጃና የማስታረቅ ባህሪያትን
ይመለከታል።

በመሰረቱ መማለድና መታረቅ የኃያሉ እግዚአብሔር
ባህርይና ፈቃድ ሲሆን ማማለድና ማስታረቅ ግን ለሰው
ከእግዚአብሔር የተሰጡ የጸጋ ሀብቶች ናቸው። እነዚህም ሁለት
አይነት ናቸው እነርሱም፡- 1ኛ. የእግዚአብሔርን ሕግ በመጣስ
የበደለ ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር ማስታረቅ 2ኛ. ሰውን ከሰው
ጋር ማስታረቅ ናቸው ይኸውም የበደለ ሰውን ካልበደለው ሰው
ጋር ማስታረቅ ማለት ነው ይህም ብፁዓን መሐሪያን ያለውን
ይመለከታል ማቴ.ምዕ 5 ቁ.9

እግዚአብሔር ከምንም ከማንም ጋር አይጋጭም
አይጣላም ህይ ዓይነቱ ባህርይም በእርሱ ዘንድ የለም

የእግዚአብሔር ባህርይ ምህረት ርኅራሄና ቸርነት ፈጥሮ ሕይወትን መስጠትና መመገብ ብቻ ነው። ስለሆነም እግዚአብሔር የማሳለፍና የማስታረቅ ሥራዎችን በሰው ሥራዎች ገብቶ አይሰራም የእርሱ ሥራ መሳለፍና መታረቅ ብቻ ነው።

በእርግጥ እግዚአብሔር ለሰው እንዲጠብቀው የሰጠው ህጉ ሲጣስ አምልኮቱ/መመለኩ/ ሲካድ መግባቱ ሲዘነጋ ሰዎች ህጉን እንዲጠብቁና በአምልኮቱ ወደ እርሱ እንዲመለሱ በአባትነቱ ይቀጣል ይህ ግጭት አይደለም ተግላጽና ትምህርት ነው የማሳለፍና የማስታረቅ ባህሪና አቅም/ሥራ/ምን እንደሆነ ምን ያህል እንደሆነ ሰዎች ልናውቅ ይገባናል።

መሳለፍና መታረቅ የሰዎች ባህርይ እንጂ የእግዚአብሔር ባህርይ አይደለም ከላይ እንደተጠቀሰው የእግዚአብሔር ባህርይ መሳለፍና መታረቅ ነው ከዚህ ወጥቶ እግዚአብሔር ያማልዳል እግዚአብሔር ያስታረቃል ማለት ፍፁም ስህተት ነው የግንዛቤ ማነስም ነው እግዚአብሔር ስል ክርስቶስ ማለቱ ነው።

ከዚህ በመነሳት በአሁኑ ጊዜ በተለያዩ አመለካከት ስም በመሰየም የሃይማኖት ሥርዓትን የሚያራምዱ ድርጅቶችና በውስጡ የሚገኙ ሰዎች የመሳለፍንና የማስታረቅን ባህርይ ያወቁትና የተገነዘቡት አይመስሉም ምክንያቱም ሰውን ለማዳን ሰው የሆነውን አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስን አማላጅና አስታራቂ ነው ብለው በመፈረጅ ሲናገሩና ሲዘምሩ ይሰማሉ።

ተሳስተዋል፤ ከማንው የሚያስታርቀው? ከማንው የሚማልደው? እርሱ ማን ሆኖ በሰብእና ብቻ ከተፈረጀ ደኅነት አልተፈፀመም ማለት ነው በዕለተ አርብ ባፈሰሰው ደሙ አድናናል የሚሉ ከሆነ ፍፁም አምላክ ፍፁም ሰው መሆኑን መቀበል ግድ ይሆናል ከዚህ ወጥቶ ግን ያማልዳል ያስታርቃል ማለት ከባህሪ አባቱ ከአብ ከባህርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስና ከራሱ ወጭ የሆነ ሌላ አምላክ እንዳለ አድርጎ ማሳየት ይሆናል ስለሆነም ከስህተታቸው ሊታረሙና ሊገነዘቡት

ይገባል። የእግዚአብሔር አብንና የእግዚአብሔር ወልድን የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስንም የባህርይ አምላክ መሆንና የሥልጣን፣ የባህርይ፣ የፈቃድ፣ አንድነታቸውን፣ ማወቅና በአንድ ልብ የሚያውቁ በአንድ ቃል የሚናገሩ በአንድ ሕይወት የሚኖሩ ሦስት አካላት መሆናቸውን መገንዘብ ተገቢ ነው።

ይሁን እንጂ እነዚህ በክርስቶስ ላይ የተሳሳተ አመለካከት ያላቸው የስህተት አራማጆች ክርስቶስ በመዋዕለ ሥጋዊው/ በዘመነ ስጋዊው/ ለታከታዮቹ ደቀመዛሙርት ለማስተማር የተጠቀማቸውን መልዕክቶችና ቃላት በራሳቸው አመለካከትና ትርጉም በመጠቀም ባልገባቸው ነገር ከስህተት የወደቁ ይመስላል ምክንያቱም ክርስቶስ በሐዲስ ኪዳን ትምህርቱ ሲጠመቅ፣ ሲጸም፣ ሲፀልይ፣ ሲሰግድ ሲማጽን፣ ወ.ዘ.ተ ይነበባል ይታያል ይህ አይነቱ ስራ ትምህርት ነው። ከዚህ ያለፈ ትርጉም የለውም መጠመቁ ሰው በጥምቀት ከሰላሴ ተወልዶ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሚሆን ለማስተማር ነው። ሐዮ.ምዕ 3 ቁ.3 እና 5 ማቴ.ምዕ 28 ቁ.19-20 ወ.ዘ.ተ መጽሐፍ ሰው በጸም ዲያቢሎስን ድል እንዲያደርግ ለማስተማር ነው ማቴ ምዕ 4 ቁ.1-5 ምዕ 6 ቁ 16 ምዕ 17 ቁ.21 ወ.ዘ.ተ መጻላዩ ጸሎት የማምለክና የመገዛት ምልክት ከመሆኑም በላይ የኃይል መሣሪያ እንደሆነ ለማሳየት ነው። ማቴ ምዕ 26 ቁ.41 ወደፊተና እንዳትገቡ ተገታችሁ ጸልዩ እንዳለ ወ.ዘ.ተ መስገዱ ከእርሱ ሌላ አምላክ ኖሮ አይደለም ሰዎች ለፈጣሪያቸው መስገድ እንዳለባቸው ለማስተማር እንደሆነ ያስረዳል መማጸኑ ሰዎች ከአቅማቸው በላይ የሆነ ፈተና ሲደርስባቸው ለማስተማር እንጂ እርሱ ይህ ሁሉ የሚያስፈልገው ሆኖ አይደለም። የሚያስፈልገው ቢሆንም አባት ሆይ የምለምንህ እዚህ ስለቆሙት እንጂ ስለ እኔ አይደለም ባላለም ነበር ዮሐ ምዕ.11 ቁ42 ወ.ዘ.ተ እንግዲህ እነዚህን ከላይ የተጠቀሱትን የክርስትና ሥነ ምግባሮች በተግባር ስላሳዩና ስላስተማረ እንደ ፍጡር በመቁጠር ያማልዳል በማለት አራሳቸው ባልገባቸው ነገር

ተሳስተው ሰውን ሁሉ በስላ የፅርፈት አንደበታቸው ሲያሳስቱ ይታያሉ።

ሌላው ከስህተት ላይ የጣላቸው አመለካከታቸው የክርስቶስን የባህርይ አምላክነት አለማወቅና ሐዋርያት በዘመነ ስብከታቸው የተናገሩዋቸውን ቃላት ትርጉማቸውን አለመገንዘባቸው ነው። ለምሳሌ በቅዱስ ወንጌል 1ኛ ሶበስ ታፈቅሩኒ እምተፈላጊክሙ በሐዋርያት የገበ አብ አስመ ውክቱ አብ የዐብየኒ ብትውዳኝስ ወደ አብ በመሄዴ ደስ ባላችሁ ነበር።

አብ ከእኔ ይበልጣልና የሚለውን አነጋገር አለመገንዘብ፣ ይህ ማለት አብ ያከብረኛል ወደ አብ በመሄዴ ደስ ሲላችሁ ይገባል ሲል እንደ አብ እሱም አምላክ መሆኑን ለመግለፅ እንደሆነ፣ ይበልጠኛል ቢልም ወልድ በተለየ አካሉና በከዊነ ቃል ባህርይ የሰው ስጋን የተዋሐደውና በለበሰው ሥጋ መከራን መስቀልን የሚቀበል መሆኑን ለመግለጽ እንደሆነ አብ በተለየ አካሉና በከዊነ ልብ ባህርይ ሥጋን መከራ መስቀልን ሲቀበልበት ያልተዋህደው መሆኑን ለማስገንዘብ እንደሆነ ማወቅ ይገባል። የሐ ምዕ 14 ቁ.28 ዕብ ምዕ 2 ቁ.9 ወ.ዘ.ተ

2ኛ. ወይቤላ እግዚእ ኢየሱስ ለማርያም መግደለዊት ኢትልኮኖኒ እስመ ዓዲ ኢዐረጉ ኃበ አቡዬ ወሐሪ ባህቱ ኃበእገውየ ወበሊዮሙ

አዐርግ ኃበ አቡየ ወአቡክሙ ገበ አምላኪየ ወአምላክክሙ ገና ወደ አባቱ አላረገሁምና አትንኪኝ ነገር ግን ወደ ወንድሞቼ ሂደሽ እኔ ወደ አባቴና ወደ አባታችሁ ወደ አምላኬና ወደ አምላካችሁ ዐርጋለሁ በያቸው ያለውን ይህ ማለት አቡየ ያለው ከአብ መወለዱን እንዲሁም አቡየ ያለው የእርሱ የባህርይ አባት መሆኑን አቡክሙ ያለው የእኛ የጸጋ አባት መሆኑን ለመግለፅ እንደሆነ አምላኪየ ያለው እርሱ ራሱ የተዋህደውን ሥጋ ፈጥሮታልና ነው አምላክክሙ ያለው በጥንተ ተፈጥሮ በጥምቀት በሐዲስ ተፈጥሮ እኛን ፈጥሮናልና ስለሆነም የፈጠረውን ሥጋ በተለየ አካሉ በከዊነ ቃል ባህርይ ስለተዋሐደው ፈጥሮ መዋህዱን ለመግለፅ አስቦ ገበ አምላኪየ አለ በአብና

በወልድ መካከል ወልድ ሰው ስለሆነ ልዩነት የለም በዕሪና አንድ ናቸው እርሱ እራሱ እግዚአብሔር ወልድ እኔና አብ አንድ ነን ሲል መስክሮአል። የሐ ምዕ 20 ቁ.17 ምዕ 10 ቁ.30 ከዚህ ውጭ የክርስቶስን ትምህርት አጣሞ መተርጎም አደጋ ስለሚያሰክትል መጠንቀቅ ያስፈልጋል።

3ኛ. ቅዱስ ጳውሎስ ለሮም ክርስቲያኖች በጻፈው መልዕክቱ ሮሜ ምዕ 8 ቁ.33 እና 34 ላይ ወመኑ ውክቱ እንከ ዘይትዋቀሶሙ ለጎሩያነ እግዚአብሔር ለእመ ለሊሁ ያጸድቅ ወመኑ ዘይኳንን ክርስቶስ ሞተ ወተንሥእ እሙታን ወሀሎ ይነብር በየማነ እግዚአብሔር ወይትዋቀስ በእንቲአነ እግዚአብሔር የመረጣቸውን ማን ይከላቸውል? የሚያጸድቅ እግዚአብሔር ነው የሚኮንንስ ማን ነው? የሞተው ይልቁንም ከሙታን የተነሳው በእግዚአብሔር ቀኝ ያለው ደግሞ ስለእኛ የሚማልደው ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። ተብሎ በቅዱስ መጻሕፍ ተፅፏል ሐዋርያው ይህን ሲናገርና ሲጽፍ በክርስትናና በሰው ልጆች ደኅነት በእግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ ፍፁም አምላክነትና የማዳን ሀይል ተመክቶ የተናገረውና የጻፈው መልክት ነው።

ታዲያ የሐዋርያው መልዕክት ያልገባቸው ሰዎች ይትዋቀስ የሚለውን የግእዝ ቃል ይማልድልናል ብለው ተርጉመውታል ተሳስተዋል ይትዋቀስ ማለት ትርጉሙ ይመስክራል ይፈርዳል ያስገነዝባል ይገልጻል ማለት እንጂ ይማልዳል ማለት አይደለም ሐዋርያው በድህነታችን ተመክቶ ሲናገር ክርስቶስ አድኖናል እኛም ድነናል እንግዲህ እግዚአብሔር በመረጣቸው እግዚአብሔር ለደኅነት በሾማቸው ላይ የሚፈርድ ማን ነው? እኛን ያዳነን ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ በአብ ቀኝ /ዕሪና/ ተቀምጧል ብንበድል ጻፍው እርሱ ነው ለመዳናችንም ምስክሩ ያዳነን እርሱ ነው ፍርዱም እውነት ነው በማለት ምስክርነቱን ጽፏል ሐዋርያው ቅዱስ የሐንስም በወንጌሉ በምዕ 5 ቁ.22-23 ፍርዱን ሁሉ ለወልድ ሰጠው እንጂ አብ በአንድ ሰው እንኳን አይፍርድም ያለውን በትክክል

በግልጽ ለመተርጎምና ለማስቀምጥ የሄደበት መንገድ መሆኑን መገንዘብ ይገባል።

ሐዋርያው የሄደበት ትርጉም ይህ ከሆነ ያማልደናል ለምን ይሉታል? በአብ ቀኝ ተቀምጧል ነው እኮ የሚለው ሐዋርያው ከባሕርይ አባቱ ከአብ ከባህርይ ህይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በዕሪና በመንበረ ዙፋኑ ከተቀመጠ በኋላ ምልጃ አለ እንዴ? ተቀምጦም ምልጃ የለም ማንን ከማን ነው የሚያማልደው እርሱ እኮ አምላክ ነው ይኸው ሐዋርያ አባቶች ለእነሱ ናቸውና ከእነርሱም ክርስቶስ በሥጋ መጣ እርሱም ከሁሉ በላይ ሆኖ ለዘላለም የተባረከ አምላክ ነው ብሎ ምስክርነቱን ገልጾል እንዲህ ከሆነ ክርስቶስ ምልጃ የሚቀበል ታራቂና ይቅር ባይ እንጂ ዛሬ እርሱ አማላጅ አይደለም ሮሜ ምዕ 9 ቁ.5 እርሱ ራሱ የማማለድና የማስታረቅን ሥራን ለሐዋርያትና ለተከታዮቹ ለካህናት በአጠቃላይ ለቤተክርስቲያን እንዲህ በማለት አስረክቧል።

አንሰ ሰባህኩክ በዲበ ምድር ፈጸምኖ ግብረ ዘወሀኒ ከመ አግቦር እኔ ላደርገው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ በምድር አከበርኩህ በማለት የመማለድና የማስታረቅን ሥራ በባህርይ አባቱ በአብ በባህርይ ህይወቱ በመንፈስ ቅዱስ ፊት ለሐዋርያትና እስከ ዓለም ፍጻሜ ለሚነሱ ካህናትና ለቤተክርስቲያን አስረክቧል ትምህርቱና ቁም ነገሩ ይህ ከሆነ ከእውነት የራቃችሁ አስመሳይ አማኞች ስህተቶቻችሁን አርሙ ክርስቶስ ተማላጅና ታራቂ እንጂ አማላጅ አይደለም የማማለድ ሥራን ለቅዱሳንና ለቤተክርስቲያን ስጥቶአል ዮሐ ምዕ 17 ቁ.4 ተመልከት ወ.ዘ.ተ

4ኛ. ደቂቅዮ ዘንተ እጽህፍ ለክመ. ከመ ኢታክብሱ ወእመኒ በ ዘአበሰ ጳራቅሊጦስ ብነ ገበ. አብ ኢየሱስ ክርስቶስ ልጆቹ አንዳትበዱሉ ይህን እጽፍላችኋለሁ ከእናንተ የበደለ ቢኖር ከአባታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ዘንድ የተሰጠን ጳራቅሊጦስ መንፈስ ቅዱስ ይቆጣጠረናል ይላል የግዕዙ መልዕክት የአማርኛው መልዕክት ደግሞ ማንም ኃጢአት ቢያደረግ

ከአብ ዘንድ ጠበቃ አለን እርሱም ጻድቅ የሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይላል የአማርኛው መልዕክት ግን ጭብጡን ለቆ ተተርጉሟል ምክንያቱም ጳራቅሊጦስ ኢየሱስ አይደለም ኢየሱስም መንፈስ ቅዱስ አይደለም ከአብ ዘንድ የሚለውም አብ ያለው እግዚአብሔር አብ አይደለም አብ የተባለው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ትርጉሙም አባት ማለት ነው የአብንም ስም ወሰደ ማለት አይደለም ይኸውም ከጎኑ በፈለሰ ማየገብ ተጠምቀን በጥምቀት ከስላሴ ስለወለደን ነው። መንፈስ ቅዱስም ኃጢአት እንዳንሰራ የሚቆጣጠረን በተጠመቅን ጊዜ ስላደረገብ ማደሪያው ስለሆነን ነው። ከዚህ ትርጉም ወጥሮ ክርስቶስን ጠበቃችን ማለት ድፍረትና ስህተት ነው። 1ኛ ዮሐ መል ምዕ 2ቁ.1-2 የመልእክቱ ሀሳብ እንደ አማርኛው ትርጉም ቢሆን ኖሮ መልእክቱን የጻፈ ወንጌላዊ ዮሐንስ በዚህ መልዕክት ምዕ 5 ቁ.20 ላይ የእግዚአብሔር ልጅ እንደመጣ እናውቃለን እውነትም በሆነው በእርሱ አለን እርሱም ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱ እውነተኛ አምላክና የዘላለም ሕይወት ነው ብሎ አይጽፍም ነበር ሐቁ ይህ ነው አንሳሳት

5ኛ. ሌላው ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የኦሪት ሥርዓት ያለፈና የወንጌል ወይም የሀዲስ ኪዳን ሥርዓት የጸና እንደሆነ ለዕብራውያን ሲገልጽ የጻፈውን መተርጎም የተሳናቸው ሰዎች ብዙ ሲሉ ይሰማል ይኸውም ወደ ዕብራውያን ሰዎች ምዕ 7 ቁ.25 ላይ የተመዘገበው ቃል ነው ይህ ቃል በግእዙ «ወይክል አድኅኖተሙ ለዝሱፋ ለእለ ይቀርቡ ሃበ እግዚአብሔር አንተ መንገሌሁ እስመ ለግሙራ ሕያው ውኣቱ ወይተነበል ሎሙ ይላል» ትርጉሙም ወደ እግዚአብሔር ለሚቀርቡ ሁሉ ማዳን ይችላል ፈፅሞ ለዘላለም ሕያው ነውና ይለምንላቸዋልም ይላል ይለምንላቸዋል የሚለው ምንድን ነው የሚለምንላቸው? እርሱ ተለማኝ እንጂ ለማኝ አይደለምና ትክክለኛ ትርጉሙ ግን ይለመናቸዋል ይታረቃቸዋል ማለቱ ነው ይለምንላቸዋል የሚለው ምንድን ነው የሚለመነው አማርኛው መልዕክት ደግሞ የማይለወጥ ክህነት አለው ስለእነርሱም ሊያማልድ ዘወትር

በህይወት ይኖራል ስለዚህም ደግሞ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል? በዚህ መሰረት በአማርኛ መልዕክት የተሰጠው ትርጉም የሐዋርያውን ሃሳብና መንገድ የለቀቀ ነው ማለት ይቻላል ኢየሱስ ክርስቶስ ክህነትን ለማዳን ሥራ ለካህናት የሰጠ አምላክ እንጂ ፍጡር ሆኖ ክህነትን ከማንም አልተቀበለም በማይለወጥ ክህነት ሊያማልድ ዘወትር ይኖራል። ያለውም አባባል ኢየሱስ ክርስቶስ በለበሰው ሥጋ ለማማለድ ሲል በመሬት አይኖርም በተዋሃደው ሥጋ የማዳን ሥራውን ፈጽሞ የማማለድ ሥራን ለሐዋርያትና ለተከታዮቻቸው ካህናት አስርክቦ ወደ መንበረ ክብሩ ተመልሶ አርጓል እውነቱ ይህ ነው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የሄደበት ሃሳብና መንገድ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለድህነት በሰራው የጥምቀት ሥርዓትና በስሙ እንዲሁም ለጥሙቃን በሰጠው በስጋውና በደሙ መስዋዕትነት ሰውን ሲዋሃደውና ሲታረቀው/ሲታረቅበት/ ይኖራል ማለት እንደሆነ የሀዋርያው ሃሳብና ትርጉም ይህ ነው ከዚህ ውጭ ክርስቶስን አማላጅ ማድረግና ወደ ፍጡር ማውረድና መጎተትን ስለሚያሰክትል ልንጠነቀቅ ይገባል ወዘተ

እንግዲህ የማማለድና የመማለድ ሥራዎች ከማን ላይ እንደተቀመጡ ከላይ በተሰጡት ማስረጃዎች ከተመለከትን የማማለድ ሥራን ምልጃን የመቀበል ሥራ የማን እንደሆነ በሚከተሉት ማስረጃዎች እንመለከታለን፡-

ምዕራፍ 6.

የቅዱሳን ምልጃ በብሉይ ኪዳን

ምልጃ ወይንም ማስታረቅ ከላይ በመቅድሙ እንደተጠቀሰው በሁለት ወገኖች በበዳይና በተበዳይ መካከል በሦስተኛው ወገን የሚፈጸም የሰላም መንገድ ነው ይህ ጉዳይ በሰውና በሰው መካከል የሚፈጸም ሲሆን አሁን በያዘነው ሥነ-ጽሑፍ ግን በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የሚፈጸም ምልጃና እርቅ ነው።

ይህም ከእግዚአብሔር ለሰው የተፈቀደና የተሰጠ የጸጋ ሀብት

ነው ይህ የምልጃና የዕርቅ መንገድ ለሰው ከእግዚአብሔር ሳይፈቀድ ቢቀር ኖሮ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለው የሰላምና የህይወት ጉዞ ጭንቀትና ውጥረት የተሞላ ሆኖ ይቅር ነበር ማለት ይቻላል ይህ እንዳይሆን ነው ቅዱስ እግዚአብሔር በርሱና በሰው መካከል ሰላምና የተረጋጋ ህይወት እንዲኖር የምልጃና የእርቅ እንዲሁም የሰላምን መንገድ የከፈተው ይህንንም የምልጃና የእርቅ ጉዳይ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል እንዴት እንደሚፈጸምና እንደተፈጸመ በብሉይ ኪዳን የነበሩ የቅዱሳን ሰዎችን የምልጃና የእርቅ አፈጻጸም በሚከተሉት ተጨባጭ ማስረጃዎች መገንዘብ ይቻላል።

1. አብርሃም አበ ብዙሃን፡- እግዚአብሔር በሰዶምና በገሞራ ሰዎች አመጽና ኃጢአት ስላዘነ ለሌላው ወገን የጥፋት አብነት እንዳይሆኑ ለማጥፋት /ለመቅጣት/ አስቦ ቀሳፍያነ ሰብእ መላዕክት ስለላከ ጸድቁ አብርሃም በዚያች አገር ከተማ 50 ጸድቃን ቢገኙ አትምርምን? በማለት ጥያቄ አቅርቦ እግዚአብሔርም ይቅርታ ለማድረግ ለአብርሃም ገልጸለት ሳለ እንኳን ሃምሳ ጸድቃን 10 እንኳን ጸድቃን ባለመገኘታቸው ውሳኔው ተግባራዊ ሊሆን ችሏል። ምልጃወቅ ግን ተቀባይነት አግኝቶ እንደነበር ታሪኩ በትክክል ያሳያል ኦሪ ዘፍ 18:22-23

2. የአብርሃም ወንምድም ልጅ ሎጥ፡-ቀሳፍያነ ሰብእ መላዕክት ሰዶምና ገሞራን ልናጠፋ ከእግዚአብሔር ተልከናልና ራስህን ቤተሰብህን አድን ብለው በነገሩት ጊዜ ሸሽቶ ለማምለጥ አቅም የለኝምና በፊታችሁ ወዳለችው ከተማ እስከምደርስ ታገሱኝ ብሎ ስለለመናቸው የተናገርሃትን ከተማ እንዳላጠፋት እነሆ በዚህ ነገር የለምንኸኝን ተቀብያለሁ በቶሎ ወደዚያ ሸሽተህ አምልጥ ወደዚያ እስከምትደርስ ድረስ ምንም አደርግ አንድ አልችልምና አለው። የከተማይቱም ስም ዞኑር እንደተባለ ተመዝግቧል እንደቃሉ ምልጃው በትክክል ለመፈጸሙ ያጸድቁ ሎጥ ሕይወት ከነልጆቹ ከመቅሰፍቱ ተርፏል ሚስቱ ግን የመልዕክተኞቹን

መልዕክት ባለመቀበሏ የጨው ሀውልት ሆኖ ቀርታለች።

ኦሪ ዘፍ ምዕ 19:፳.21-26

3. አብርሃም ወልደ ታራ፡- የጌራራ ንጉስ አቤሜሌክ አብርሃም ወደ ሀገሩ ተሰዶ ሳለ ሚስቱን ለመድፈር በመሞከሩ እግዚአብሔር በህልም አለው ይህን በልብህ ቅንነት እንዳይረገፍ አወቅሁ አሁንም የሰውየውን ሚስት መልስ ነቢይ ነውና ስለ አንተም ይጻፈያል። እንዳትነካ አንተም ከመቅሰፍት ትድናለህ ባትመልሳት ግን አንተ እንደምትሞት ከአንተ የሆነውም ሁሉ እንዲሞት በእርግጥ እወቅ ብሎ ስለነገረው አቤሜሌክም አብርሃምን በግዛቱ በወደድከው ተቀመጥ በማለቱ አብርሃምም ወደ እግዚአብሔር ጸለየ እግዚአብሔርም አቤሜሌክን ሚስቱንም ቤተ ሰባቱንም ፈወሳቸው ይላል ታሪኩ። ይህ የአብርሃምን ቅድስናና በእግዚአብሔር ዘንድ ያለውን ባለሚልነትና ተሰማሚነት ያሳያል በጸሎቱ ባቀረበውም ምልጃ አቤሜሌክ ከእነቤተሰቡ እንዲፈወስ አድርጎታል።

4. ሙሴ ወልደ እንበረም፡- ዕብራውያን ወይም እሥራኤላውያን ከግብጽ ባርነት ባህር ከፍሎ ጠላት አጥፍቶ ነጻ ያወጣቸውና አርባ ዘመን መና ከደመና እያወረደ የመገባቸውን አምላክ ዘንግተው ጣዖት እያመለከቱ ስለአስቸገሩት እንዲመራቸው በእነሱ ላይ የተሾመውን ሙሴን እግዚአብሔር እንዲህ ዓለው «አሁንም ቁጣዬ አንዲቃጠልባቸው እንዳጠፋቸውም ተወኝ አንተንም ለታላቅ ህዝብ አደርግሃለሁ» ስለአለው ሙሴም በእግዚአብሔር ምላክ ፊት ቁም ጸለየ እንዲህ በማለት አቤቱ ቁጣህ በታላቅ ኃይልና በጽኑ እጅ ከግብጽ ምድር ባወጣኸው በህዝብህ ላይ ለምን ተቃጠል? ከመከትህ ተመለስ ለህዝብህም በክፋታቸው ላይ ራራ ዘራችሁን እንደ ሰማይ ከዋክብት አበዛለሁ ብለህ በራስህ የማልህላቸውን ባሪያዎችህን አብርሃምንና ይስህቅን እሥራኤልንም አስብ እግዚአብሔርም በህዝቡ ላይ ሊያደርግ ስለአሰበው

መቅሰፍት ራራ ኦሪ.ዘፀ.32 ፳.10 14 እና ፳.32 ኦሪ.ዘጉ.ምዕ. 14 ፳.19-20 ተመልከቱ። መልዕክቱ ሲነበብ እንደሚነገረን የእግዚአብሔር ሹም ሙሴ እንደመራው የሰጠኸንን ህዝብ ከምታጠፋው እኔን ከጻፍከኝ ከህይወት መጽሐፍህ ብትደመስሰኝ ይሻለኛል በማለት ወደ እግዚአብሔር ስለጮኸ ጸሎቱ ተሰምቶለት ምልጃው ተፈጽሞለት ህዝቡን ከመቅሰፍት ታድጓቸዋል።

5. ነቢያ እግዚአብሔር ኤልያስ፡- ቅዱሳን አበውና ነቢያት ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር በጸሎታቸውና በምልጃቸው የሚያስታርቁት በህይወት ሳሉ ብቻ አይደለም። ከሞቱም በኋላ የማስታረቅና የማማለድ ሥልጣን ተሰጥቶአቸዋል ይኸውም በስራጥታ መንደር ኤልያስን ትመግበው የነበረችው ባልቴት ልጅ ታመመ ደዌውም እጅግ ከባድ ነበር። ልጅም ከደዌው ጽናት የተነሳ ሞተ ኤልያስም የልጁን አስከሬን ተቀምጦበት ከነበረው ሰገነት አወጣው በአልጋውም ላይ አጋደመው ወደ እግዚአብሔር አቤቱ አምላኬ ሆይ የዚህ ብላቴና ነፍስ ወደ እርሱ ትመለስ ዘንድ እለምንሃለሁ ብሎ ጮኸ ጸለየ እግዚአብሔርም የኤልያስን ቃል ሰማ የብላቴናውም ነፍስ ወደ እርሱ ተመለሰች እርሱም ዳነ ተነሳ ይላል ታሪኩና መልዕክቱ ቀዳ.ነገ.ምዕ 17 ፳.17-24 ነቢያ እግዚአብሔር ኤልያስ በዚህ መልእክት ሙት እስከማንሳት ሥልጣን ከእግዚአብሔር እንደተሰጠው እንገነዘባለን።

6. ነቢያ እግዚአብሔር ኤልሳዕ፡- ነቢያ እግዚአብሔር ኤልሳዕም የመምህሩ የኤልያስ ሀብተ መንፈስ ቅዱስ ስለ አደረበት የመምህሩን የምልጃ ሥራ ደግሞታል። ይኸውም ኤልሳዕ ተረዳው የነበረች የሱናማዊቷ መበለት ልጅ ስለአልነጠራት ልጅ እንድትወልድ ወደ እግዚአብሔር እንዲጸልይላት ነግራው በጸሎቱ ልጅ ከአስገኘላት በኋላ አድጎታም ስለሞተባት ወደ ኤልሳዕ ሄዳ ሆኖ እግዚአብሔርን በህያው ነፍስህም እምላለሁ አልተውህም

አለቸው ተነስቶም ተከተላት ግያዝም ቀደማቸው እንደረ ረሰም በትሩን በሀገሩ ላይ አኖረው ነገር ግን ድምጻቸው ማሰማት አልነበረም። ኤልሳዕም ወደ ቤት በገባ ጊዜ እነሆ ሀገሩ ሞቶ በአልጋው ላይ ተጋድሞ ነበር። ገብቶም በሩን ከሀ-ሰቱ በጋላ ዘጋው ወደ እግዚአብሔርም ጸለየ ሀገሩም ዓይኖቹን ከፊት ሴቲቱንም ጠርቶ ልጅሽ ህያው ሆኖአልና ውስጺ አላት ገብታም ለኤልሳዕ ሰግዳ ልጄን አንስታ ወጣች ይላል ታሪኩና መልዕክቱ ካል.ዕ ነገ.ምዕ 4ቁ. 32-37 እንዲሁም ይህ ነቢይ በህይወት ላለ ብቻ ሳይሆን ሙት ያሰነሳው ከሞተም በጋላ አጽሙ ሙት አሰነሰቶአል። ነገ.ካል.ምዕ.13 ቁ.20-21 ተመልክት ቅዱሳን ስንኳን በህይወት ላሉ ከሞቱም በጋላ ከአምላካቸው በተሰጣቸው የምልጃ ቃል ኪዳን መሰረት ሰውን በቃል ኪዳናቸውና በሰማቸው ከእግዚአብሔር ጋር ሲያስታርቁና ሲያማልዱ እንደሚኖሩ ይህ ህያው ታሪክና መልእክት ያሰገዝበናል።

7. ኢዮብ:- አርከ እግዚአብሔር:- ኢዮብ እግዚአብሔርን የሚፈራ ከከፋትም ነገር ሁሉ የራቀ ፍጹምና ቅን ሰው ነበር። በዚህም ሰይጣን ቀንቶ በአምላክ በእግዚአብሔር ፊት ነገር ለመሥራት ሞክሮ ነገር ግን ኢዮብን አካሉንና ልጆቹን እንዲሁም ንብረቱን አስከማጣት ቢያደርሰውም በፍጹም ትእግሥት ስለተዋጋው በአሸናፊነት በትዕግሥት ስለተወጠ አካሉም ንብረቱም ከመመለሱም ሌላ ልጆችም ተተክተውለታል። በዚህም ትእግሥቱ ፍጹም የእግዚአብሔር ባለሟል ስለሆነ የማማለድ ሥልጣን ከእግዚአብሔር ተሰጥቶታል። እግዚአብሔርም ይህን ቃል ለኢዮብ ከተናገረ በጋላ ቴማናዊውን ኤልፋዝን እንደ ባሪያዬ እንደ ኢዮብ ቅን ነገር ስለ እኔ አልተናገራችሁምና ቀጣዬ በአንተና በሀ-ሰቱ ባልንጀሮችህ ላይ ነድዶአል አሁንም የሚቃጠል መስዋዕት ይዛችሁ ወደ ባሪያዬ ወደ ኢዮብ ዘንድ ሂዱ ባሪያዬም ኢዮብ ስለእናንተ ይጸልያል እኔም እንደሰንፍናችሁ እንዳላደርግባችሁ ፊቱን አቀበላለሁ። ቴማናዊው ኤ

ልፋዝም በልደጸስም ሰፋርም ሄደው የኢዮብን ፊት ተቀበለ ከሚደርስባቸው መቅሰፍትም በኢዮብ ጸሎትና ምልጃ ዳኑ። ኢዮብ ምዕ.42 ቁ.7-9 ምሳ. ሰሎምን ምዕ 15.ቁ.29 ወ.ዘ.ተ በዚህም ኢዮብ የእራሱን ግዳጅ ከመፈጸሙም በላይ በተሰጠው ጸጋ የባልደረቦቹን ህይወት ሊያተርፍ ችሎአል።

8. ኤርምያስ ወልደ ኬልቅዮስ:- ነቢየ እግዚአብሔር ኤርምያስ እሥራኤላውያን በኃጢአታቸው ተፈርዶባቸው በስደት በባዕድ ሀገር ላሉ እንዲታደጋቸው ከእግዚአብሔር የተላከ ታላቅ የእግዚአብሔር ታማኝ ነቢይ ነበር። በዚህም ታማኝነቱ ዕብራውያን እግዚአብሔርን በበደሉ ቁጥር ወደ እግዚአብሔር በጸሎት እየአመለከተ ይቅርታ ሲያሰገኝላቸው እንደነበር የራሱ መጽሐፍ በሰፊው ያሰረዳል። ይሁን እንጂ እነሱ እግዚአብሔርን ከማሳዘን ስለአልተመለሱ እግዚአብሔር ለኤርምያስ እንግዲህ አልሰማህምና ስለዚህ ህዝብ አትጸልይ ስለእነርሱም ልመናና ጸሎት አታድርግ አትማልድላቸውም እንዲሁም እግዚአብሔር እንዲህ አለኝ ሙሴና ሳሙኤል በፊቱ ቢቆሙም ልቤ ወደዚህ ህዝብ አያዘነብልም ከፊቱ ጣላቸው ይውጡ በማለት እንደአነጋገረውና የባለሟልነቱንም ሥራ በትክክል እንዲፈጽምና እንደሚያሰፈጽም መልእክቱ ያሰገነዝባል። አ.ር.ምዕ.7 ቁ.16 ምዕ.15 ቁ.1 እናም ምዕ.42 ቁ. 2-11 ተመልክት።

9. ሄናክ ወልደ ያሬድ:- ይህ ሰው መራራ ሥጋዊ ሞትን ያልቀመሰ አካሄዱን ከእግዚአብሔር ጋር ያደረገ ታላቅ ሰው እንደነበር ቅዱስ መጽሀፍ ያሰገነዝበናል። ይህ ታላቅ ሰው ቅዱሳንን ሰዎች ከሞተ ሥጋም በጋላ በአፀደ ነፍስ እያሉ በምድር ላሉ ህያዋን እንደሚጸልዩ ከዚያ ቦታ ዓይኖቹ ከመላእክት ጋር የሚኖሩበት ማደሪያቸውን ከቅዱሳንም ጋር የሚኖሩበት ቦታቸውን አዩ። ስለሰውም ልጆች ፈጽመው ይለምናሉ ይጸልያሉ በማለት ጽፎአል። ሄናክ ምዕ.9 ቁ.23 ራዕ.ምዕ.6 ቁ.9-11 ወ.ዘ.ተ

ከላይ በአጭሩ እንደተገለጸው የብሉይ ኪዳን ምልጃና ዕርቅ እንዴት እንደተፈጸመ በበቂ ማስረጃ ተመልክተናል። ቀጥሎ ደግሞ በሐዲስ ኪዳን የተፈጸመውንና በመፈጸም ላይ ያለውን ምልጃና ዕርቅ እንመለከታለን።

8. ለ. በሐዲስ ኪዳን የቅዱሳን ምልጃና ዕርቅ አፈጻጸም

በአዲስ ኪዳን የቅዱሳንን የማማለድና የማስታረቅ ሥራ ከመመልከታችን በፊት የሀዲስ ኪዳን መሥራቾችና ፈጻሚ የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ለሰው የአደለውን ስጦታና ሀብት በአጭሩ እንመለከታለን። ይኸውም ጌታችን ሰውን ከመርገምና ከፍርድ ለማዳን ሰው ስለሆነ ከኃጢአት በቀር ሰው ሊሰራው የሚገባውን ማናቸውንም በጎ ሥራ ሰርቶአል። ስለሆነም ተጠምቆአል ጸሚል ጸልየአል ታርቆአል አስታርቆአል።

ሀ. ለምን ተጠመቀ? ልጅነት ክብር አጥቶ ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ቅዱስ ልጅነትና ክብር ለማግኘት ነው? እርሱ ማን ሆኖ ከሥላሴ አንዱ አካል የባህርይ አካል አይደለም? ወደ ዓለም የመጣውና ሰው ለመሆን ያበቃው ይህን ልጅነትና ክብር ለሰው ለመስጠት አይደለም? የተጠመቀውም ለሰው ሥርዓተ ጥምቀትን ለመመሥረት ነው።

ለ. ለምን ያመ? በደል ኖርበት ከኃጢአት ለመንጸት ነው? ወይስ እንደሌላው ፍጡር ሰው ደካማ ሆኖ በጸም ኃይል አግኝቶ ዲያብሎስን ድል ለማድረግና በድል አድራጊነቱ ሊጸድቅ ነው? እርሱ ድል አድራጊ የባህርይ አምላክ አይደለም?

ሐ. ለምን ጸለየ? ጸሎት እኮ ለደካማ ፍጡር ሰው ከፈጣሪ ኃይል ለማግኘትና ፍላጎትን የማርኪያ ሥልትና መንገድ ነው። ክርስቶስ ምን አጥቶ ምን ጎድሎበት ነው በጸሎት ለመጠቀም የሞከረው ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ኃይልን አግኝቶ ሥጋዊ ፍላጎቱን ለማርካት ነው? ወይስ በዲያብሎስ ከሚወረወረው ጦር ለመከላከል አስቦ ነው እርሱም ጸሎትን ተቀባይ እንጂ በጸሎት ከጠላት ለመከላከል

የሞከረ ደካማ ፍጡር አይደለም። እርሱ ኃይልና የባህርይ አምላክ የኃይል ባለቤት ነው። ይህን መንገዝብ አለብን።

መ. ለምን ማለደ? በአዳምና በሔዋን አለመታዘዝ የተነሳ በሰው ልጆች ላይ ሁሉ የደረሰው የሥላሴ ልጅነትን የማጣት መርገም ደርሶበት ከዚያ መርገም ለመዳን እግዚአብሔርን መለመን ግድ ሆኖበት ነው? በዚህ ጉዳይ እርሱ እራሱ ተማላጅ ታራቂ አይደለም? ምክንያቱም እርሱ እራሱ የባህርይ አምላክ ነውና። ታዲያ እነዚህን ጥምቀትን ጸምን ጸሎትን ምልጃን ለእራሱ ካልተጠቀመባቸው ለምን በተግባር ፈጸማቸው የሚል አመለካከት ካለ መልሱ ቅርብ ነው። እግዚአብሔር ወልድ ሰውን ለማዳን ሰው በሆነ ጊዜ ለማዳን ሥራው ሰዎችን ከሰው መርጦ ለመጣበት ዓላማው አስልጥኖአል። በመሆኑም መጠመቅ መጸለይ ወይም መማለድ የመረጣቸውና ወደ ዓለም እንዲያስተምሩ የላካቸው ሥራዎች ስለሆኑ እንዲጠመቁ እንዲጸሙ እንዲጸልዩ ከእምነት ጋር እንዲሰሩ ለማስተማር የተጠቀመበት ትምህርትና መመሪያ ለመስጠት መሆኑን መንገዝብ ይገባናል።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እነዚህን የሰራቸው በመዋዕለ ትምህርቱና በመዋዕለ ሥጋዊው ከዕለተ ግርብ ከስቅለት በፊትና ከዕርገት በፊት የፈጸማቸው ለማስተማር ስሆን አሁን በእርሱ ዘንድ ተቋርጠዋል። የማማለድና የማስታረቅንም ሥራ ለቤተ ክርስቲያንና ለቅዱሳን አስረክቦአል። እርሱ የባህርይ አምላክ ነውና አሁን እርሱ በጥምቀቱ በስሙ በመስዋዕቱ አማካይነት የሚቀርብለትን ጸም ጸሎት ምልጃን /ዕርቅን/ ተቀባይ ሆኖአል።

ይህንንም እንደሚከተለው በተጨማሪ ማስረጃ እንመለከታለን።

1. አንስ ሰባሕኩክ በዲቦ ምድር ፈጸምኖ ግብረ ዘወሀብኪ ከመ እግብር እኔ ላደርገው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ በምድር አከበርሁ። የ.ሐ.ምዕ.17 ቁ.4 በዚህ ቃል መሰረት ክርስቶስ

የመጸም የመጸለይ የማማለድ ሥራውን ፈጽሞአል/ ጨርሶአል/ አሁን ለአብነት ይሰራው የነበረው ሥራው ለቤተ ክርስቲያንና ለቅዱሳን ተሰጥቶአል። ዛሬ ክርስቶስን ጽምልን ጸልይልን አማልደን ማለት የግብዞች ቋንቋ ነው። እርሱ ጸምን ጸሎትን ምልጃን ተቀብሎ ዋጋ ከፋይ ነው። ከዚህ ውጭ ክርስቶስን ወደ ፍጡር መጎተት የሚሆነው ነው። ልንጠነቀቅም ይገባል አያዋጣም።

2. ወእመቦ ዘለአልክሙ በሰምየ እገብር ለክሙ ኪያሁ ማናቸውንም ነገር በስሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ በ ማለት የምልጃንና የማስታረቅን ሥራ በዚህ ሕያው ቃሉ ለቤተክርስቲያንና ለቅዱሳን ማስረከቡን ቃሉ ያስገነዝበናል። ጌታችን ለምኑ! እኔም አደርገዋለሁ አለ እንጂ ከአብ ዘንድ አስፈጽሞላችኋለሁ እንዲፈጸምላችሁ አደርጋለሁ አላለም። እኔው አደርገዋለሁ ነው ያለው አምላክ ነውና የማድረግ ጋይልና ችሎታ አለውና። ዮሐ.14 ቁ.14

3. ወይአተ አሚረ ትሰአሉ በሰምየ ወኢይብለክሙ ከመ አነ ዘእስኢሎ ለአብ በእንቲአክሙ :- በዚያን ጊዜ በስሜ ትለምናላችሁ እኔም ስለ እናንተ አብን እንድለምን የምላችሁ አይደለሁም። ዮሐ.ምዕ16 ቁ.26 እንግዲህ ከአሁን በኋላ በስሜ ትለምናላችሁ እኔ ከአሁን በኋላ ስለእናንተ አብን የምለምን አይደለሁም። እኔና አብ አንድ ነን ባለው ቃል መሰረት ዮሐ.10 ቁ.30 አሁን ክርስቶስ ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ዝቅተኛ ሆኖ አብን ስለሰው ጉዳይ የሚለምን አለመሆኑን በህያው ቃሉ አረጋግጦአል። ከዚህ አምላካዊ ቃል ማስረጃ ውጭ ክርስቶስ የማልዳል ማለት የክርስቶስን የባህርይ አምላክነት አለማመንና የግንዛቤ ማነስ ካልሆነ በቀር ፍጹም የሚሆነው ነው። ልንጠነቀቅም ይገባል።

4. ወእስከ ይእዜስ ኢሰአልክም ለአብ ወኢምንተኒ በሰምየ ሰአሉ ወተነሰሉ ከመ ፍጹመ ይኩን ፍሥሐክሙ እስከ አሁንበስሜ ምንም አለመናችሁም ደስታችሁ ፍጹም

አንዲሆን ለምኑ ትቀበላላችሁ። ዮሐ.ምዕ. 16 ቁ.24 ዮሐ.ምዕ 17 ቁ.17-18 ወ.ዘ.ተ ተመልከቱ።

ከላይ ከ1-4 ተራ ቁጥር ለማስረጃ ያህል አጠር ባለ መልኩ እንደተገለጸው ዛሬ የባህርይ አምላክ ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያንና የቅዱሳንን ምልጃን ጸሎት ተቀባይ እንጂ አማላጅ አይደለም። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ሲገሥፀን ማንም እንደቆመ የሚመስለው ቢኖር እንዳይወድቅ ይጠንቀቅ እንዳለ ራሳችንን አሳስተን ከእግዚአብሔር መንግሥት እንዳንወጣ ከመሳሳት እንጠንቀቅ።

እንግዲህ ከዚህ በላይ እንደተገለጸው አምላካዊ ፈቃድ መሰረት በጥምቀቱ በስሙ እራሱ ለሰው ድህነት በአቀረበው በሥጋውና በደሙ መስዋዕት መታረቁያነት እስከ ፍጹሜ ድረስ ለሚነሱ ሰዎች ራሱ ጌታችን በሰጠው የማማለድና የማስታረቅ ሥልጣን ቤተክርስቲያንና ቅዱሳን እንዴት እንደተጠቀሙበት በማመለከት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማሥራጃዎችን እንመለከታለን፡-

1. ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ወናሁ ኮነ ኩሎ ሐዲስ እምነበ እግዚአብሔር ዘአቅረበነ ኅቤሁ በክርስቶስ ወወሀበነ መልእክተ ሥምረቱ ወረሰየ ሳዕሌነ ቃለ ሥምረቱ ወወሀበነ መልእክተ ሳህሉ ወንህነሰ ንተንብል በአለምሳለ ክርስቶስ ወይሁብክሙ እግዚአብሔር ፍሥሐ በሳዕሌነ ወ.ዘ.ተ ይህ ወደ ለማርኛ ሲተረጎም ነገር ግን የሆነው ሁሉ በክርስቶስ ከራሱ ጋር ከአስታረቀን የማስታረቅም አገልግሎት ከሰጠን ከእግዚአብሔር ነው ይልና በእኛም የማስታረቅ ቃል አኖረ። እንግዲህ እግዚአብሔር በእኛ እንደሚማለድ ስለክርስቶስ መልእክተኞች ነን። ከእግዚአብሔር ጋር ታረቁ ብለን ስለክርስቶስ እንለምናለን። 2ኛ.ቆሮ.ምዕ 5 ቁ.18-20 በማለት የማማለድና የማስታረቅ ሥልጣን ለቅዱሳንና ለቤተ ክርስቲያን እንደተሰጠ አረጋግጦአል።

2. አኮ በእንተ ዝንቱ ባህቲቱ ዓዲ ንተሜካህ በኅበ እግዚአብሔር በእንተ እግዚኢነ ኢየሱስ ክርስቲስ ዘበእንቲአሁ ረኩበነ

ሃህሎ ይህ ብቻ አይደለም ነገር ግን አሁን መታረቁን በአገን ንበት በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በእግዚአብሔር ደግሞ እንመካለን። ሮሜ ምዕ.5 ቁ.11 በዚህም መልእክቱ የመታረቅና የማስታረቅ ሥልጣን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በመገኘቱና በመፈቀዱ በእግዚአብሔር እንመካለን በማለት ሐዋርያው መስክሮአል።

3. አማን እብላክሙ ዘአሰርክሙ በምድር ይከውን እሱ ረ በሰማያት ወዘፈታህክሙ በምድር ይከውን ፍቱሐ በሰማያት ማቴ.ምዕ.፳፱ ወደ አማርኛ ሲተረጎም እርሱ እራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እውነት እላችኋለሁ በምድር የምታሰሩት ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል በምድርም የምትፈቱት ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል። በማለት ለተከታዮቹ ቅዱሳን ሐዋርያት የማሰርና የመፍታት ሥልጣን ሰጥቶአቸዋል። ይህ ሥልጣን ከፍተኛ ነው። አግዚአብሔርን ወክሎ በእግዚአብሔር ምድራዊ መንግሥትና ሰማያዊ መንግሥት የሚሰራ ሥልጣን ስለሆነ በቀላሉ የሚታይ አይደለም።

4. ወኩሎ ዘሰአልክሙ በጸሎት እንዘትትከሙት ትነሰኩ እምናችሁም በጸሎት የምትለምኑትን ሁሉ ትቀበላላችሁ አላችው። ማቴ.ምዕ. 21 ቁ.22 ማር.ምዕ. 11 ቁ.24 ስለዚህ ነው ዛሬ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ክርስቶስ በጸሎት የቀረበ ምልጃን ይቀበላል እንጂ ዛሬ እርሱ ለማንም አይጸልይም አይማልድምም የተባለው። ምክንያቱም በዚህ ቃሉ ጸሎትና ምልጃን ለቅዱሳንና ለቤተክርስቲያን አስረክቦአልና ነው። ይህን ፈቃድ ከአምላኪ ስለአገኘች ነው ዛሬ ቤተክርስቲያን ሐያ አራት ሰዓት ለፈጣሪዋ በምታቀርበው በጸሎቷ በቅዳሴዋ በዝማሬዋ ስለህመማን ስለህያዋን ስለመታን ስለዝናም ስለፍሬ ምድር ስለመከር ስለማያተ አፍላግ/ስለወንዞች/ ስለሀገር ስለሰላም አማላጅነቷን አውቃ ሳታቋርጥ ስትጸልይ ስታማልድ የምትኖረው።

5. ወእመቦ ዘሰአልክሙ በስምየ እገብር ለክሙ ኪያሁ 48

ማናችውንም ነገር በስሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ። የሐ.ምዕ.14 1ኛ የሐ.ማል .ምዕ 5 ቁ.17 ከዚህ ህያው ቃል የበለጠ ለሰው ልጅ ፈቃድና ሥልጣን የለም። የመለመንና የማማለድ የማስታረቅን ሥልጣን ክርስቶስ ለቅዱሳን ስጥቶአል ከዚህ ውጭ ክርስቶስን አማላጅ ነው ማለት በክርስቶስ ማፌዝ ነው። አያዋጣም ልንጠነቀቅ ይገባል።

6. ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለፊልጲስዩስ ሰዎች ሲጽፍ በነገር ሁሉ በጸሎትና በምልጃ ከምስጋና ጋር በእግዚአብሔር ዘንድ ልመናችሁን አስታወቁ እንጂ በአንዳች አትጨነቁ በማለት ጸሎትና ምልጃ በሰው በኩል እንዲፈጸም እግዚአብሔር ስለፈቀደ አትጨነቁ ሥልጣን ተሰጥቶናል ሲል አረጋግጦአል። ፊሊ.ምዕ4 ቁ.6 1ኛ.ተ ስ.ምዕ.5 ቁ.17 ያዕ.ምዕ.5 ቁ15 ወ.ዘ.ተ እነዚህ ሁሉ ማስረጃዎች የቤተክርስቲያን ካህናትና ቅዱሳን ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር በጸሎታቸው ሲያማልዱና ሲያስታርቁ ያሳዩህልና በማስተዋል አንገቸው ከስህተትም ትድናለህ።

እግዚአብሔር ለቅዱሳን የሰጣቸው ሀብቶችና ሥልጣን በጸሎታቸውና በትሩፋታቸው ሰውን ከራሱ ጋር አማልዶ ማስታረቅ ብቻ አይደለም። በርኩሳን መናፍስት በአጋንንትና በደዌ እንዲሁም በሞት ላይ የመፈወስና የማዳን ኃይል ሰጥቶአቸዋል። ይህንም ሀብትና ሥልጣን በሚከተለው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ ሳይባዛ እንመለከታል።

ሀ. በአጋንንት ላይ የተሰጠ ሥልጣን

ለሐዋርያት ድውዮችን ፈውሱ መታገን አንሱ ለምጸሞችን አንጹ አጋንንትን አውጡ ብሎ ማቴ.ምዕ.10 ቁ.8 ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በፈቀደው መሰረት

1. ሰብዓውም አርድዕት በደስታ ተመልሰው። ጌታ ሆይ 49

አጋንንት ስንኳን በሰምህ ተገዝተውልናል አሉት ሉቃ.ምዕ.10 ቁ.17-18

2. ደግሞም በኢየሩሳሌም ዙርያ ከአለችው ከተማ ድውያንንና በርኩሳን መናፍስት የተሰቃዩትን እየአመጡ ብዙ ሰዎች ይሰበሰቡ ነበር ሁሉም ይፈወሱ ነበር። የሐ.ሥራ.ምዕ.5 ቁ.16
3. ጳውሎስ ግን ተቸገረና ዘወር ብሎ መንፈሱን ከእርሱዋ እንድትወጣ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አዝዛለሁ አለው። በዚያም ስዓት ወጣ የሐ.ሥራ.ምዕ.16 ቁ.18
4. እግዚአብሔር በጳውሎስ እጅ የሚያስገርም ታምራት ያደርግ ነበር። ስለዚህም ከአካሉ ጨርቅ ወይም ልብሽ ወደ ድውዮች ይወስዱ ነበር። ደዌያቸውም ይለቃቸው ነበር። ክፋዎች መናፍስትም ይወጡ ነበር። የሐ.ሥራ.ምዕ. 19 ቁ.11-13 ወ.ዘ.ተ ተመልከቱ።

ለ. በደዌ ላይ የተሰጠ ሥልጣን

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ድውያንን ፈውሱ ብሎ በሰጠው ሀብትና ሥልጣን መሰረተ፡-

1. ጴጥሮስና ዮሐንስ በፃ ሰዓት መልካም ወደሚሏት ቤተ መቅደስ ለጸሎት ሲገቡ ከእናቱ ማኅጸን ጀምሮ አንካሳ የሆነ አንድ ሰው ነበር። እርሱም ጴጥሮስንና ዮሀንስን አይቶ ምጽዋት ለመናቸው። ጴጥሮስም ወደ እኛ ተመልከት አለው ድጋውም አንዳች ነገር ይሰጠኛል ብሎ ይጠብቅ ነበር። ጴጥሮስ ግን ብርና ወርቅ የለኝም ይህን ያለኝን ግን እስጥሃለሁ በናዝሬቱ ኢየሱስ ስም ተነሳና ተመላለስ አለው በቀኝ እጁም ይዞ አስነሳው በዚያን ጊዜም እግርና ቁርጭምጭሚቱ ጸና ወደ ላይም ዘሎ ቆመ ይመላለስም ጀመር እግዚአብሔርንም እየአመሰገነ ከእነርሱ ጋር ወደ መቅደስ ገባ የሐ.ሥራ.ምዕ3 ቁ.4-10
2. ጴጥሮስ በማስተማር ልዳ በምትባል ሀገር በደረሰ ጊዜ በዚያም ከስምንት ዓመት ጀምሮ በአልጋ ላይ ተኝቶ የነበረውን ኤንያ የሚሉትን አንድ ሰው አገኘ እርሱም ሽባ ነበረ። ጴጥሮስም ኤንያ ሆይ ኢየሱስ ክርስቶስ ይፈውሳሃል

ተነሳ ለራስህም አንጥፍ አለው ወዲያውም ተነሳ። የሐ.ሥራ.ምዕ 9 ቁ.32-34

3. እግዚአብሔርም በጳውሎስ እጅ የሚያስገርም ታምራት ያደርግ ነበር ስለዚህም ከአካሉ ጨርቅ ወይም ልብሽ ወደ ድውዮች ይወስዱ ነበር ደዌያቸውም ይለቃቸው ነበር የሐ.ሥራ.ምዕ 19 ቁ.11-12
4. በሐዋርያትም እጅ ብዙ ምልክትና ድንቅ በአዝብ መካከል ይደረግ ነበር ስለዚህም ጴጥሮስ ሲያልፍ ጥላውም ቢሆን ከእነርሱ አንዱን ይጋርድ ዘንድ ድውያንን ወደ አደባባይ አወጥተው በአልጋና በወሰካ ያኖሩአቸው ነበር። ሁሉም ይፈወሱ ነበር። የሐ.ሥራ.ምዕ19 ቁ.12-16 ያዕ. ምዕ.5 ቁ.14-15 ተመልከት

ሐ. በሞት ላይ የተሰጠ ሥልጣን

እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ለቅዱሳን ምርጫ የሰጣቸው ሀብት ማማለድና ማስታረቅ አጋንንትን ማውጣትና ድውያንን መፈወስ ብቻ አይደለም በሞትም ላይ ሥልጣን ስጥቶአቸዋል ለአብነት ያህል የሚከተሉትን ማሰረጃዎች መመልከት ይበቃል።

1. እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በኤልያስ አድሮ አንድ ምውት አስነስቶአል ይህም የኤልያስ ሥልጣንና ክብሩ ነው ለመንፈስ ቅዱስ መሳሪያ ሆኖ በመገኘቱ ነገ.ቀዳ.ምዕ 17 ቁ.23
2. እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በኤልያስ ደቀ መዝሙር በኤልሳዕ አድሮ ሁሉት ምውታን አስነስቶአል ይህም የኤልሳዕ ሥልጣንና ክብሩ ነው ለመንፈስ ቅዱስ መሳሪያ ሆኖ በመገኘቱ ነገ.ካል.ምዕ 4 ቁ.32 እናም ምዕ 13ቁ.20-21
3. እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በሐዋርያው በቅዱስ ጴጥሮስ አድሮ አንድ ምውት ደርቃን ከሞት አስነስቷል የመንፈስ ቅዱስ መሳሪያ ሆኖ በመገኘቱ የሐ.ሥራ.ምዕ 9 ቁ.36-41 ወ.ዘ.ተ ተመልከት ይህ ለጴጥሮስ ከመንፈስ ቅዱስ የተሰጠ ሥልጣንና ክብሩ ነበር ይህ ሙት የማስነሳትና አጋንንት

ወጡ ሙታን ሲነሱ ድውያን ሲፈወሱ ይታያል ሰው የእግዚአብሔር ከሆነ እግዚአብሔር ጋር መኖር መርጦ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ከሰራ የሚሳነው ነገር የለም እርሱ ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በእኔ የሚያምን እኔ የምሰራውን ሥራ ይሰራል ከዚያም የበለጠ ይሰራል ብሎ ተናግሮአልና ነው ዮሐ.ምዕ.14 ቁ.12 ወ.ዘ.ተ ተመልከት በመሰረቱ ሰው በተፈጥሮው ደካማ ፍጡር መሆኑን እናውቃለን ስንኳ ን ሌላውን ማዳን ቀርቶ ራሱንም ማዳን የማይችል መሆኑን በውል እንገነዘባለን ታዲያ ሰው እንዲህ ከሆነ በአጋንንት ላይና በሞት ላይ እንዴት ሥልጣን ሊኖረው ቻለ? የሚለውን ጥያቄ ሊፈጥርብን ይችላል በእርግጥም አጠያያቂ ነው ምክንያቱም ሰው ከሞተ ነፍሱ ከሰጋው ከተለየች በኋላ ነፍስን ከአለችበት ከአፀደ ነፍስ አምጥቶ ከበድን ሥጋ ጋር አዋህዶ ማስነሳት አጋንንት ሥጋ የላቸውም ረቂቃን ናቸው ሰው ግን ግዙፍ ነው ረቂቃን ከግዙፍ ሥጋ አንዲለዩ ማድረግ እንዴት ይቻላል? ለሚል ጠያቂ መልሱ ጌታችን ለሚያምን ሁሉ ይቻላል ብሎአልና ማር.ምዕ 9ቁ.23 ሰው ራሱን ክዶ አምላኩን ከተከተለ ከአምላክ ጋር ለመስራት ከወሰነ በቂ ሥልጣን ይሰጠዋል። አብሮት የሚሰራው መንፈስ ቅዱስ ከእርሱ ጋር በሚሰራው ሰው አድሮ ሥራውን ይሰራዋልና ነው። ስለሆነም ነው ቅዱሳን ራሳቸውን ክደው መስቀል ተሸክመው ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ህይወታቸውን ለመምራትና ለመስራት ስለወሰኑ በሞትና በአጋንንት ላይ እንዲሁም በደዌ ላይ ሥልጣን ያገኙት ይህ አምላካዊ ሀብት የተገኘው የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ሰራተኛ ስለሆኑ ነው። በመሆኑም ነው ሰውና እግዚአብሔርን በፀሎታቸው በትሩፋታቸው በገድላቸው ለማስታረቅ የበቁት እንዲህም በመሆኑ እግዚአብሔር በምድራዊ ሥጋዊ ህይወታቸውም ሆነ በአፀደ ነፍስና በቀጣይ ህይወት በመንግስቱ የማይለወጥና የማይጠፋ ክብርና ስም የሰጣቸው።

ምዕራፍ 7

የቅዱሳን መታሰቢያ

ቅዱሳን ኃይል አምላክ እግዚአብሔር እንደጠራቸው እንደመረጣቸው እንደአከበራቸው ክርስቶስ ለሞተለት ለሰው ልጆች ህይወት ለማዳን ሥራው እንደላካቸው ያስታጠቃቸውና የሰጣቸው ስማያዊ የኃይል ሀብት አጋንንትን የማውጣት ደዌያትን የመፈወስ ሙታንን የማስነሳት በደለኛን ከፈጣሪው ጋር የማማለድና የማስታረቅ ሥልጣን ብቻ አይደለም። ብሉይ ኪዳንና ሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት እንዲሁም የራሳቸው ሥራ ገድላቸው እንደሚመሰክረው የማይጠፋ የማይለወጥና የማይሻር የዘለዓለም መታሰቢያ በቤቱ በቤተ መቅደስ በቤተእግዚአብሔር ስማቸው ተተክሎ እንዲኖር በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነት ያመነ ሁሉ ሰማቸውን አየጠራ አምላኩን እንዲማፀን አፅማቸው በአረፈበት ቅዱስ ቦታ በመገኘት የገድላቸውና የቃል ኪዳናቸው ተካፋይ እንዲሆን እግዚአብሔር መታሰቢያቸው እንዳይጠፋ ህያው ሆኖ እንዲኖር ፈቅዶላቸዋል። ይህንንም በሚከተሉት ማስረጃዎች መገንዘብ ይቻላል።

ሀ. የቅዱሳን መታሰቢያ በብሉይ ኪዳን

1. እግዚአብሔር አብርሃምን አለው ከአገርህ ከዘመዶችህም ከአባትህም ቤት ተለይተህ እኔ ወደማሳይህ ምድር ውጣ ታላቅ ህዝብም አደርግሃለሁ እባርክሃለሁ ስምህንም አክብረዋለሁ ለበረከትም ሁን የሚባርኩህንም እባርክሃለሁ የሚረግሙህንም እረግማለሁ የምድር ነገዶችም ሁሉ በአንተ ይባረካሉ። ኦሪ ዘፍ.ምዕ 12 ቁ.1-3 ስምህን አክብረዋለሁ ለበረከት ሁን ከዚህ የሚበልጥ ስጦታ የለም ከዚህ የሚበልጥ በረከትም የለም። ከዚህ የሚበልጥ መታሰቢያ የለም ከዚህ የሚበልጥ ቃል ኪዳን የለም ተናገረው ህያው እግዚአብሔር ነውና ቃሉ አይለወጥምና ስለሆነም ነው ቤተክርስቲያን 24 ስዓት በቤተመቅደስ በአንተ አብርሃም ፍቁረክ መሐር ወስረይ ኃጢአተ ህዝብክ ለአብርሃምና ለዘሩ እስከ ዘለዓለም አደረገዋለሁ ያልከውን አስብ እያለች የምትፀልየው።

2. ዝክረ ጻድቅ ለዓለም ይሄሉ ወኪይፈርህ አምነገር እኩይ የጻድቅ መታሰቢያ ለዘለዓለም ይኖራል ከክፉ ነገርም አይፈራም። መዝ 11 ቁ.6 ምሳሌ ምዕ 10 ቁ.30 ተመልከት የጻድቅ መታሰቢያ ለዘለዓለም ይኖራል አዎ! ይኖራል ለዘለአለም ህያው ሆኖ የሚኖር እግዚአብሔር ፈቅዶአልና ዘለዓለም የሚለው ቃል የእግዚአብሔር ገንዘብ ነው ፍጡር እግዚአብሔር ካላፈቀደ ዘለዓለም መኖር አይችልምና ስለሆንንም ጻድቅን እግዚአብሔር ስለመረጣቸውና እነሱም በሰራቸው እግዚአብሔርን ስለገለጡትና ስለአስከበሩት ለዘለዓለም የማይጠፋ ስምና ክብር ስጥቶአቸዋል።

3. ክብር ሞቱ ለጻድቅ በቅድመ እግዚአብሔር የጻድቅ ሞት በእግዚአብሔር ፊት የክበረ ነው። መዝ 115 ቁ.6-15 አዎ የክበረ ነው ቅዱሳን ጻድቅን ሞታቸው የክብር እንጂ የውርደት አይደለምና ሞትን በሥራቸውና በእምነታቸው አሸንፈውታልና ሞትን ድል የነሱ የክርስቶስ ልጆች ናቸውና ሞት አላሸነፉቸውም አያሸንፋቸውምም እግዚአብሔር በእምነታቸውና በሥራቸው ስለወደዳቸው ህያዋን ፍጥረታት ናቸው ዘለዓለም ህያው ሆነው ከብረው ይኖራሉ።

4. እግዚአብሔር ሰንበቴን ለሚጠብቁ ደስ የሚያሰኘኝንም ነገር ስለሚመርጡ ቃል ኪዳንንም ስለሚይዙ ጃንደረ ረቦች እንዲህ ይላልና በቤቴና በቅጥራ ውስጥ ከወንዶችና ከሴቶች ልጆች ይልቅ የሚበልጥ መታሰቢያና ስም እሰጣችኋለሁ የማይጠፋም የዘለአለም ስም እሰጣችኋለሁ። ወደ ተቀደሰ ተራራዬ አመጣችኋለሁ በጸሎቴም ቤት ደስ አሰኛችኋለሁ ኢሳ.ምዕ 56 ቁ.4-7 ተመልከት ጃንደረሳ ማለት ትርጉሙ በአሰሚል ማለት ነው አንገቢ ሆይ አስተውል ከዚህ የሚበልጥ

መታሰቢያ ከዚህ የሚበልጥ ቃል ኪዳን የለም ጸሐፊው ነቢዩ ኢሳይያስ እንደመዘገበው ተናጋሪውና ለቅዱሳንና ለቅዱሳት በቤቱ በቤተ መቅደስ ስማቸው እንዲጠራ ክብር የሰጠው የዓለም ፈጣሪና መጋቢ እግዚአብሔር ነው። ሌላ አይደለም።

በዚህ ቃሉና ፈቃዱ እግዚአብሔር ቅዱሳን ወንዶች ልጆቹንና ቅዱሳት ሴቶች ልጆቹን በቤቱ በቤተ መቅደስ ለዘለዓለም ከእርሱ ጋር ስማቸው እንዲጠራ ልጆቻቸውንም ለዘለዓለም በስማቸው እንዲማግግቡና ከእነሱ በረከት እንዲያገኙ ፈቅዶአል።

የእግዚአብሔር ቃል አይለወጥም ሕዝ.ምዕ 12 ቁ.25 ይህን ፈቃድ ይዛ ነው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን የቅዱሳንና የቅዱሳት ስም በቤተ እግዚአብሔር በቤተ መቅደስ ዘወትር የምትጠራውና በስማቸው ወደ ፈጣሪዋ ስትማጸን የምትኖረው ነገሩና እውነቱ ያልገባቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም የተዘጋገባቸው መናፍቃን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከፈጣሪ የታዘዘችውን በመፈጸሟ ከፈጣሪ ውጭ ሰው እንደምታመልክ አስመስለው ሲናገሩና ሲተቹ ይሰማል። ተሳስተዋል ሊታረሙና ሊያጤኑም ይገባቸዋል የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከፈጣሪ ከሰላሌ ውጭ ሰው አታመልክም ሰው አምልኮ ብላም አታስተምርም።

ነገር ግን ከፈጣሪ በታዘዘችው መሰረት እግዚአብሔር ያከበራቸውን ታከብራለች ታስከብራለችም እግዚአብሔር ያከበራቸውን ቅዱሳንንም በማክበሯ በበረከታቸው ስትጠቀም ትኖራለች እውነቱ ይህ ብቻ ነው። ከዚህ ውጭ የማያውቁትን መንቀፍና መተቸት ግን ከእግዚአብሔር ጋር የሚጣሉ ይደቃሉ የሚለውን ቅጣት ይቀበላሉ 1ኛ ሳሙ.ምዕ. 2ቁ.10

ለ. ለቅዱሳን የተሰጠ የሐዲስ ኪዳን መታሰቢያ

ልዑል አምላክ እግዚአብሔር ወልድ ሰውን ከመረገምና ከከ-ነኔ ለማዳን ሰውም ከሆነ በኋላ ለተከታዮቹ ለሐዋርያትና ለሌሎችም ቅዱሳን ጻድቅን የማይለወጥና የማይሻር ለዘለዓለም ሕያው ሆኖ የሚኖር ቃል ኪዳንና መታሰቢያ ስጥቶአቸዋል ይህንም በሚከተሉት አምላካዊ ቃል ማስረጃዎች ልንገነዘብ እንችላለን።

1. እነ ገረይኩክሙ ወሄ ምኩክሙ ወአራሰየክሙ ከመ ትሁሩ ውፍሪ ትፍረዩ ወውዕቱ ፍራክሙ ይነበር ለዓለም ከመ አመቦ ዘሰአልክምም ለአብ በስምዩ ኩሎ ይሁብክሙ። ይህ ሲተረጎም እኔ መርጫ ሾምኩአችሁ ሄዳችሁ ፍሪ ታፈሩ ዘንድ ፍሪአችሁም ለዘለዓለም ይኖራል በስሜ አብን የለመናችሁት ከአለ አብ ሁሉን ይሰጣችኋል ዮሐ ምዕ. 15 ቁ.16 ሰዎች በክርስቶስ የባህርይ አምላክነት አምነው የታዘዙትን ሰርተው ከተገኙ ሥራቸው የማይጠፋ ህያው ሆኖ ይኖራል። ከስራቸውም ህያውነት የተነሳ እነርሱም ህያዋን ሆነው እንደሚኖሩ ክርስቶስ በዚህ ቃሉ ውል ገብቶላቸዋል። ቃሉ አይለወጥም።

2. ዘኪያክሙ ተወክፈ ኪያየ ተወክፈ ወዘኪያየ ተወክፈ ተ ወክፎ ለዘፈነው። ዘተወክፈ ነቢየ በስመ ነቢይ ዐስበ ነቢይ ይነስእ ወዘተወክፈ ጻድቀ በስመ ጻድቅ ዓስበ ጻድቅ ይነስዕ ወዘአስተየ ለአህዱ እምእሉ ንዑሳን ጽዋዐ ማይ ቁሪር ባህቲቶ በስመ ረድዕየ አማን አብለክሙ ኢየጎጉል ዐስቦ። ይህ ሲተረጎም እናንተን የሚቀበል እኔን ይቀበላል እኔንም የሚቀበል የላከኝን ይቀበላል ነቢይን በነቢይ ስም የሚቀበል የነቢይን ዋጋ ይወስዳል ጻድቅንም በጻድቅ ስም የሚቀበል የጻድቁን ዋጋ ይወስዳል። ማንም ከነዚህ ከታናናሾቹ ለአንዱ ቀዝቃዛ ጽዋ ውኃ ብቻ በደቀመዝሙር ስም የሚያጠጣ እውነት እላችኋለሁ ዋጋው አይጠፋበትም ማቴ.ምዕ 10 ቁ.40-42 ማር.ምዕ 9 ቁ.37 ቁ.41 ሉቃ.ምዕ 10 ቁ.16 ዮሐ.ምዕ 13 ቁ.20 ወ.ዘ.ተ ተመልከት ከዚህ የበለጠ መታሰቢያ የለም ምክንያቱም እኔን የተቀበለ እናንተን ይቀበላል እናንተንም የተቀበለ እኔን ይቀበላል በማለት በማይታበል ቃሉ የማይሻርና የማይለወጥ መታሰቢያ ስጥቶአቸዋል ማንም አማኝ እናንተ የክርስቶስ ናችሁ ብሎ በነቢይ ስም በሐዋርያት ስም እፍኝ ጥሪና ቀዝቃዛ ጽዋ ውኃ የሰጠ ሁሉ ነቢይ ጻድቁ ሰማዕቱ ሐዋርያው የሚያገኙትን።

ክብር ይህን ያደረገ እንደሚያገኝ እግዚአብሔር ወልድ ቃል ኪዳን ገብቶአል ይህን ታሳቢ በማድርግ ነው ምዕመናን በነቢይ ስም በጻድቅ ስም በሰማዕት ስም በሐዋርያትና በመላዕክት ስም ወጥተው ወርደው ከእግዚአብሔር ያገኙትን በረከት ለእግዚአብሔር በቤቱ በቤተክርስቲያን ሳይገደዱ የሚያፈሱትና የሚያበረክቱት ይህም በጎ ሥራ ምግባር የዕምነታቸው ውጤት ነው።

3. አባ እለስ ወሃብኪኒ እፈቅድ ከመ የሀልው ኃበ ሀሎኩ እነ ምስሌየ አባት ሆይ የሰጠኸኝ እነርሱ ደግሞ ከኔ ጋር ይሆኑ ዘንድ እወዳለሁ። ሐዮ.ምዕ 17 ቁ.24 ዮሐ.ምዕ 14 ቁ. 1-3 ወ.ዘ.ተ ተመልከት ይህን ቃል የሚለውጥ ማንም ምንም የለም እግዚአብሔር አብ በሀብት ስቦ በረድኤት አቅርቦ በእግዚአብሔር ወልድ በኩል ህይወት እንዲያገኙና በህይወት እንዲኖሩ የተፈቀደላቸው ቅዱሳን ከሞተላቸው አምላክ ከክርስቶስ ጋር በክብር ለዘለዓለም እንዲኖሩ በዚህ ቃል ተፈቅዶላቸውል ተወስኖላቸዋል።

4. ወባህቱ በዝሰ ኢትትፈሁ እስመ አጋንንት ይገንዩ ለክሙ ተ ፈስሁስ ባህቱ እስመ ተጽሕፈ አስማቲክሙ በሰማያት ይህ ሲተረጎም አጋንንት ተገዙልን ብላችሁ ደስ አይባለችሁ ነገር ግን ሰማችሁ በመንግስተ ሰማያት ስለተ ገፈ በዚህ ደስ ይበላችሁ ሉቃ.ምዕ 10 ቁ.20 ማቴ.ምዕ 10 ቁ.30 ዮሐ.ምዕ 6 ቁ.36 ታላቁ የተስፋ ቃል ይህ ነው ሰው በእግዚአብሔር ካመነና እግዚአብሔር ያዘዘውን ከፈፀመ ስሙ በልበ ሥላሴ ህያው መዝገብ ይቀረጻል/ይጻፋል/ ለዚህ ዕድልና ሀብት የበቁ ቅዱሳን ሀዋርያትና ሌ ሎቹም የእግዚአብሔር የክርስትና ልጆች ናቸው። ይህ በልበ ሥላሴ በመንግስተ ሰማይ መጻፍ ታላቅ መታሰቢያና ሀብት ነው። የማይጠፋ የማይለወጥ ሀብተ ነው ።

የእግዚአብሔርን የማዳን ሥራ እንዲሰሩ በእግዚአብሔር የተመ ረጡና የተሸሙ የተላኩ ነቢያት ሀዋርያት ጻድቃን ሰማዕታት

በአጠቃላይ ቅዱሳን አበው የእግዚአብሔር ታማኝ ምርጫ ስለሆኑ እነሱም ሥራቸውም እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሆኖቸው ሆኖቸው ነው። ከላይ እንደተገለጸው ለማዳን ሥራው የላካቸው እግዚአብሔር መስክሮላቸዋልና በእነሱ ዘንድ ሞት ማጥፋቱ ይቅርና ስም አጠራሩም የለም። እኔ የሆያዎን አምላክ ነኝ እንጂ የሙታን አምላክ አይደለሁም ሲል እግዚአብሔር ወልድ መስክሮአልና ማቴ ምዕ 22 ቁ.31-32 ሄናክ ምዕ 9ቁ.20 ተመልከት

ማንም በእግዚአብሔር አማኝ የሆነ ሰው የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል የማይጠፋና የማይለወጥ ሆኖ ቃል መሆኑን በእርግጠኝነት መቀበልና ማመን አለበት ሕዝ.ምዕ 12 ቁ.25

ምዕራፍ 8

የጸሐፊ ማጠቃለያ መልዕክት

1. እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ ክርስቶስ የሰውን ነፍስና ሥጋን ተዋህዶ ሰው ሆኖ በሐዲስ ኪዳን መጽሐፍ ሲጸም ሲጸልይ ሲያማልድ ይታያል ይነበዳልም ይህ የድርጊት አፈጻጸም ይህን ሥራ እንዲሰሩ ለመረጣቸው ቅዱሳን ሀዋርያት ለማስተማር ለማስገንዘብ እንጂ እርሱ በጸሙ በጸሎቱ በምልጃው የተጠቀመበት አይደለም። ምክንያቱም ምንም የማያሰፈልገው የባህርይ አምላክ ነውና ነው የሐ.ምዕ 1 ቁ.1-3 እና ሮሜ ምዕ 9 ቁ.5 1ኛ መል ምዕ 5ቁ.20
2. የእግዚአብሔር ወልድ ሰው የመሆን ምስጢር ያልገባቸው መናፍቃን ኢየሱስ ጌታ ነው ያማልደናል ሲሉ ይስማል ተሳስተዋል ጌትነቱ የባህርይ ነውና እንዳለ ሆኖ ያማልደናል የሚለው ቃል ግን የተሳሳተ አመለካከት ነው ከማነው የሚያማልደው ከእግዚአብሔር ነው? እርሱ ማን ሆኖ እግዚአብሔር አይደለም? ኢየሱስ እግዚአብሔር ካልሆነማ ድኅነት አልተፈጸመም ማለት ነዋ? የሰው ደም ሰውን አያነጻም ሀቁና እውነቱ ግን ከላይ በቀረበው ማስረጃ

መሰረት ኢየሱስ አምላክ ነው። ምልጃንና ዕርቅን ይቀበላል እንጂ አያማልድም። አያስታርቅም የማማለድንና የማስታረቅን ሥራ ለቅዱሳን አበው ለነቢያት ለሐዋርያት ላጸድቃንና ለስማዕታት ለቤተክርስቲያን አስረክቧል። እውነቱ ይህ ብቻ ነው የሐ ምዕ.14 ቁ.14 ማቴ ምዕ 7 ቁ.7-8 ሉቃ.ምዕ 11 ቁ.9-10 ማር.ምዕ 11 ቁ.22 ወ.ዘ.ተ ተመልከት ከዚህ የወጣ መንገድ የስህተት መንገድ ነው።

3. በአዳምና በሔዋን ለእግዚአብሔር ባለመታዘዝ በሰው ዘር ሁሉ የደረሰው መርገምና የኃጢአት ውርስ ዛሬም እግዚአብሔር ወልድ ሰውን ከመርገምና ከፍዳ ለማዳን ሰው ከሆነ በኋላ የአዳምና የሄዋን የኃጢአት ውርስ አለ ብለው የሚናገሩና የሚጽፉ ሰዎች አልታጡም። ይህን የሚሉ ሰዎች የአዲስ ኪዳንን መልእክት ህይወት ትርጉሙን የተገነዘቡት አይመስለኝም። እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው የሆነው እኮ ይህን የውርስ ኃጢአትና መርገም ለመደምሰስ ነው። ኤፌ.ምዕ.2 ቁ.15-22 ቆላ.ምዕ.2 ቁ.14-15 ወ.ዘ.ተ ተመልከት።

እግዚአብሔር ወልድ በባህርይ አባቱ በአብ በባህርይ ህይወቱ በመንፈስ ቅዱስና በራሱም ፈቃድ በቅድስት ድንግል ማርያም ማኅፀን ሲፀነስ በጀመረው የቤዛነት ሥራና በዕለተ ዓርብ በመስቀል ላይ በፈጸመው መስዋዕትነትና በዕለተ እሁድ ሙስና መቃብርን በማጥፋት ትንሳኤ ሙታን በማወጅ እስከ እርገቱ ድረስ ባደረገው የማዳን ሥራ በሰው ልጆች ላይ በውርስ ተላልፎ የነበረው መርገምና ኃጢአት ተደምስሶአል። ከስቅለትና ከትንሳኤ በኋላ በማንም ሰው ላይ የአዳምና የሄዋን በደል የኃጢአት ውርስ የለም ፋይሉ ተዘግቶአል። ማንም ሰው ከሞተ በኋላ እንደሥራው በእግዚአብሔር የሚፈረድበት ባለማመኑ ባለመጠመቁና ለድኅነት ማኅተም ከአምላኩ የተሰጠውን መስዋዕት ሥጋ ወደሙ ባለመቀበሉና ለህገ ወንጌል ባለመታዘዙ እንጂ አዳምና ሔዋን በሰሩት ኃጢአት አይፈረድበትም ምክንያቱም እግዚአብሔር ለሁሉም እንደሥራው ዋጋውን

እስፍለዋለሁ ብሎአልና ነው። ራዕ. ምዕ. 22 ቁ.12-13 ራዕ.20 ቁ.13 ዮሐ.ምዕ 5 ቁ.28-9 ሞቱም በምልዓት ነውና። የጋጢአት ውርስ የለም።

4. ስለቅዱሳን መናፍቃን ሲናገሩ በህይወተ ሥጋ በነበሩ ጊዜ የማልዱ እንደነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። አሁን ግን ሞተዋል ጠፍተዋል አያውቁም አያማልዱም በማለት በእየአደባባይና በእየመጋዘኑ ሲደሰኩሩ ይሰማል። ተሳስተዋል ቅዱሳንን አያውቋቸውም ቅዱሳን በታ ጊዜ ለውጡ እንጂ አልሞቱም አልጠፉም ህያዋን ናቸው ሥጋው እረፍት ነው ያገኙት ዛሬ በዘመነ ሥጋዊ ሰንኳን በቅዱሳን በማንም ላይ ሞት የለም። ሞት በክርስቶስ ተሸንፏል። ሞት ዛሬ ወደ ቀጣይ ህይወት መተላለፊያ መንገድ የሥጋ እረፍት ነው። ስለሆነም ቅዱሳን ከሞቱ በኋላ አያማልዱም አይጸልዩም ማለት ፍጹም ስህተት ነው። በአጸደ ነፍስ በገነት ለሰው ልጆች እየጸለዩ ነው ያሉት ምክንያቱም ክርስቶስ እነሆ እኔ እስከ ዓለም ፍጹሜ ድረስ ሁሉ ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ በማለት ቃለ ገብተላቸዋልና ነው። ማቴ.ምዕ.28 ቁ. 20 ነገ.ጌል.ምዕ13 ቁ. 20-21

5. በሀብተ ክህነት ኃይልና ሥልጣን በክርስቶስ አምላክነት በማመን በጥምቀት በቅዱስ ቁርባን በንስሐ ተጠቅሞ በሀግና በሥርዓት ካልኖሩ በቀር ወደ እግዚአብሔር መገግሥት መግባት የማይቻል መሆኑን ክርስቶስ አረጋግጦአል። ዮሐ.ምዕ.6 ቁ. 47 ዮሐ.ምዕ.3 ቁ.3 እና 5 ማቴ.ምዕ.28 ቁ.19-20 ማር.ምዕ.16 ዮሐ.ምዕ.14 ዮሐ.6 ቁ.53-56 ወ.ዘ.ተ ተመልከት የክርስቶስ ውሳኔ የማይቀየር መሆንም በውል ተገንዝብ። ሰማይና ምድር ያልፋል ቋሴ ግን አያልፍም ብሎአልና።

6. እግዚአብሔር በቤቱ በቤተመቅደስ ሰማቸው ለዘለዓለም እንዲጠራና የማስታረቅ ሥራ እንዲሰሩ የፈቀደላቸው ቅዱሳንን ከእግዚአብሔር እግዚአብሔርን ከቅዱሳን መለየት የሚቻለው ማንም የለም። የማስታረቅ ሥራ

እንዲሰሩና ለዘለዓለም ህያዋን ሆነው እንዲኖሩ ቃል ኪዳን ገብተላቸዋልና የቃል ኪዳን ሰዎች ስለሆኑ ሥራቸውም ስማቸውም ለዘለዓለም አይጠፋም ህያው ነው። ማቴ.ምዕ 10 ቁ.28-30 ማቴ ምዕ 22 ቁ.31-32 ዮሐ.ምዕ.6 ቁ.47 ኤፌ.ምዕ. 2 ቁ.19-22 ራዕ ምዕ.22 ቁ.3-5 ወ.ዘ.ተ ተመልከቱና ከቅዱሳን የ በረከታቸውና የቃል ኪዳናቸው ተካፋይ እንድትሆኑ በእግዚአብሔር ስም እመክርሃለሁ።

ማሳሰቢያ:-

ነኪር ነገሩ በእንጉላኪ ሀገረ እግዚአብሔር የተባለች የእግዚአብሔር ወልድ የእመቤታችን የቅድስት ድንግል ማርያም የአምላክ እናትነትና የምልጃ አፈጻጸም በዚህ ጽሑፍ ያልተመዘገበው እርሷ የአምላክ እናት ስለሆነችና ከፍጡራን በላይ ከልጁ ከፈጣሪ በታች የፀጋ ማዕከል ስለሆነች እግዚአብሔር ቢፈቅድልኝ ስለእርስዋ እራሱን አስችሎ ለመጻፍ ስለአሰብኩ ይኸው እንዲታወቅልኝ ለአንባቢያን በአክብሮት እገልጻለሁ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ከእናቱ ማህፀን ጀምሮ እስከአለሁበት የጊዜ ምዕራፍ ድረስ በሥራየና በህይወቴ ያልተለየኝ አምላክ እግዚአብሔር ክብር ምሥጋና ይግባው አሜን።

ቀሲስ ታደሰ አይፎክሩ የሰዋሰወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ መነገፈሳዊ ኮሌጅ የቲዎሎጂ/ትምህርተ ሃይማኖት/መምህር